

in consilio treuensi pntibz multis epis tñ fran-
corz qm̄ caruonicor. et scō bernhardo dareuallis
abbē in hoc libello nō om̄ia posui q̄ in libris ei⁹
de futuris scripta sūt s̄ pauca. ea videlicet q̄ hui⁹
opi et isti tpi congruere putauī *De eo q̄ scā*
Hildeg. obscure loquitur in vsitato stilo

Libros sancte hildegaridis pleriqz lege fas-
tidit et horrent p eo q̄ obscure et inusi-
tato stilo loquitur. nō intelligentes qd̄ ē argumē-
tū vere pphie. Om̄s em̄ pphie obscure loq̄ quasi
inusu hnt. vñ ē illud in p̄sō Tenebrosa aquarū
nubibz aeris. r̄ obscura scā in pphie q̄ a in usi-
tato stilo loquitur. r̄ h̄ q̄ verū argumētū est vi-
digi dei r̄ sp̄s sancti. Teste aplō petro qui in
scā eplā sua dicit. H̄ p̄mū intelligentes q̄
s̄is pphā p̄a mēp̄tatione nō sit. Nō em̄ volū-
tate huāna allata ē pphā aliquā s̄ spū sancto
inspirati locuti sūt dei hominēs. *De glosa ita ex-*
ponit. Attendite ppheticō simonē. nā a deo est q̄
p̄t p̄lati p̄ hoc q̄ pphā nō ē clibz v̄bis et tali
mōdo locutionis sc̄pta quali v̄tūtur hoīes in
locutione sua et quasi seculares sc̄pturē sunt
opposite. Et vñ nō ē locutio pphay s̄ suā vel au-
dienciū voluntatē s̄ s̄ voluntatē spūs sancti
qui loquebat̄ in illis. Ista d̄buntur iudicia an-
asma ill' qm̄ epī r̄ dia de locis p̄p̄is expellent̄.

Quā p̄tā h̄ in pphie se m̄bire quīrūt. s̄ adu-

17
homicidū et sodomitā pccm tūc qstencio le
gis dei diuidet et ecclā q̄ vidua concuaretur
et cleri p̄ p̄ncipes nobiles et diuites p̄ q̄siles
atq̄ suos minores de locis suis expellente et de
ciuitate in ciuitate fugabunt. Ista oīa tūc fiat
cū antiquus p̄p̄ens varietate morū et varietate
vestimētorū in p̄p̄os sibilabit quē ip̄i imitabū
tur h̄ abiciendo et h̄ accipiendo cū in p̄p̄is
opibus semp̄ se nouabūt et variabūt. **Incipit**
ep̄la qm̄ scripsit dñs philippus decanus maioris
ecclē Col̄ q̄ p̄xa suis fuit archiep̄us l̄tē hildeg
petens ut cū certificaret de futuro statu Col̄
ecclē sic s̄dm̄ q̄ ei deus reuelaret

Philippus decanus licet indignus maioris
ecclē in Colonia totq̄ coloniensium cleri
Hildegardi de s̄to Ruberto in pinguiā veneratē
ingrē agnū et sponsū sequi quocūq̄ ierit quā
ternā pietatē vram quā toto affcū diligimus
sare desideramus q̄ nup̄ cū p̄ diuinā visionem
p̄ns apud nos posita v̄ba vite q̄ ut v̄b̄ d̄s in
sp̄rauit nobis ap̄uistis in maxīmā am̄nax
ducti sumus q̄ eo q̄ dñs in tam fragili vase in
tam fragili sexu tanta mira sc̄ctorū suorū demo
strat. Et sp̄s ubi vult sp̄nat. Nā cū ep̄ multis
verū iudicijs manifestū sit q̄ in p̄ardys nris
placatū s̄ p̄dere elegit m̄to et nos ī am̄naci
ombz ad vos q̄ ad viuū dei templū p̄ces ob
lati accedimus et de corde nro sic re v̄a de dei

oraculo vitutis rīsa flagitantiā **Beatitudine**
igitur vram qm̄ intīme rogātiā ut desideria vā
q̄ ad aīā aīāz respiciūt intencāz dē qm̄ēdetis
et si q̄ ad hēns dēo aīma vī m̄ vera visione dē
nō pūdit lūis nō m̄smuare velut **Valcat**
dilatō vā et ille vobiscū sit q̄ toto corde diligi
tis **Ep̄la beā hīlō de futura tribulacōe de**

Qui erat et qui est et qui venturū ē **vīre**
pastoribz et cū dīat **Qui erat creatura**
facturū erat ita q̄ testīmū testīmōz m̄ semet
ip̄o hūit / oīa opa sua faciendū sicut voluit **Qd**
est dē creatura fecit et testīmū testīmōz
m̄ oībz opibz suis oīdābit ita q̄ vniq̄qz
formatū apprit **Qui venturū ē oīa purgabit**
et ea denuo m̄ alia m̄assitudine iterabit 2 dē
rugas tempm̄ et tpm̄ absterget et oīa simul
ff̄ noua ēē faciet et p̄ purgacionē oīa ignota
ostendit **De ip̄o ventū fluit sic dīcēs** firmam
tū cōmibz ornamētis suis posui nulla vī ca
rens **Oculos** em̄ q̄ ad videndū aures ad audi
endū nares ad odorandū os ad gustandū h̄t
Nā sol q̄ lūmē oclōz eī ē ventū at̄ auditū au
rū eius dē odoramētū eius **Ros** gustū eius
vīditatē spūrandū ut oris spūrandū **Luna** quāz
tp̄a tpm̄ dat 2 sic sciam̄ homibz oīdit **Stelle** at̄
velut rōnales sūnt sic st̄ q̄ circulū h̄nt sic ē
rōnalitas multa q̄phendit **Quatuor** etiā angu
los orbis igne nube aq̄ firmam̄ 2 sic dē tūm̄

tie q̄i renas quōi lapides de igne et aq̄ sic
 ossa fidi. et tiam de humiditate et vuiditate
 q̄i medullā q̄stitui Abissos velut pedes q̄ corpa
 sustinēt in fixura exordū. et q̄s sudantes aq̄
 sunt ad fumamētū earū. sic oīa q̄stituta sūt
 ne deficiant. si nubes ignē et aq̄ nō haberēt
 firma coagulatio nō esset et si terra humiditate
 et vuiditate nō hēret velut cinis esset Sed si
 cetū lumīaria lumē de igne solis non hērent
 nō fulguraret s̄ cetū erūt **H** sūt et instru-
 menta edificatiois hoīs. q̄q̄ tangendo. s̄ q̄z homo
 in ip̄is manet o dādo q̄m ē ip̄is sciencia h̄t
 Amplectēdo q̄z nobile p̄tatem cū eis exeret
 Et et homo nullā licentiā possibilitatē h̄et si
 ista cū eo nō erūt sic ista cū hoīe et hō cū illis
Q filii mei qui gregeos meos pascat de m̄st̄a
 et m̄struatiōe dñice vocis q̄re non erubescitis
 Cū cetū creaturē p̄cepta q̄ de maḡis suo h̄nt non
 desunt s̄ p̄ficiūt. vos q̄stitui sicut solē et cetū
 lumīaria ut lucētis hoīm̄bz p̄ ignē doctrine in
 bono rīnnoze fulgurantes et audencia cordi pa-
 uentes h̄ in p̄ma etate mūdi feci Abel em̄ elegi
 vā dilexi Abrahā me ostendi Moysen ad m̄sti-
 tutionē legis ibui. p̄phas ad amātissimos ami-
 cos meos q̄stitui v̄ et Abel sacerdotiū p̄figūbat
 noe p̄ncipale magisteriū. abrahā renouatio-
 nē sobolis. moyses regale m̄ciū et p̄phē p̄līmā
 magistria Et et Abel ut lima splendorē suū
 effudit q̄ t̄p̄e obediēcie in mūdo suo ostendit

et noe velut sol q̄ edificū obediencie p̄fecit
Ac abraham ut fortes planete cū circūcisione
attulit et moyses ut cete stelle cū p̄ obediencia
legem collegit et p̄p̄e ut q̄tuor anguli q̄ t̄m̄es
t̄re sustinet in fortitudinē p̄stiterūt lingue
aut̄ v̄rē mutē sūt in clamate voce clamantis
tube dñi scām rōnabilitatē nō amātes q̄sicut
stelle circuli circūciōnis hnt **T**uba dñi iustia
dei est q̄m magno studio in sc̄itate ruminare
deberetis cāq; in officiali lege et obia cū sancta
discretione p̄ quēdam t̄p̄a utādo p̄p̄is r̄ nō
in iniquitate eā illis incutiendo **E**t h̄ p̄p̄e p̄cu
niā p̄p̄e volūtatis v̄rē nō facitis **V** firmamē
to dei iusticie lūmīaria in linguis v̄rīs desūt
velut cū stelle nō lūcet **V**os em̄ nō p̄p̄e te
nebras estis r̄ q̄ p̄p̄is nō laborans nec p̄p̄e te
dñi in luce ambulās **E**t velut nudus coluber
in caūna se abscondit sic vos feditatē in vili
tate p̄p̄e m̄tis **H**e h̄e vos eē deberetis ut
dñm est mons syon in quo habitasti in eo n̄a
vos benedicti et signati in celestib; p̄p̄is ha
bitaculū eē debuistis mirā et t̄m̄is redolens
in quo n̄ deus h̄itaret s̄ hoc nō estis s̄ veloces
estis ad lacrimā puerilis etatis illor̄ s̄ qui de
salute sua loqui nesciūt **E**t q̄tq̄ caro v̄rā pos
tulat facitis **Q**uapp̄ de vobis d̄. **L**ena manus
tuas in sup̄bias eor̄ in fine q̄nta malignato
r̄ inimic̄ in sc̄o **N**am p̄p̄is dei colla v̄rā n̄q̄

tate erecta depmet et ad nichilū rediret q̄ velut
 venti insufflata sūt cū deū nō cognoscatis nec
 hominē timetis nec iniquitatē q̄re p̄mitis ut eā
 in vobis firmi desideretis Deū em̄ nō videtis
 nec eū videre desideratis s̄ opa v̄rā inspiciatis
 et ea in vobis metip̄is iudicatis s̄ faciendo et
 relinquendo s̄cūm placitū v̄rū q̄ vultis **Q**uāta
 malignitas h̄ ē inimicitia q̄ hō nec p̄ deū ne
 p̄ hominē in bona cōsuaone ē vult s̄ q̄ hōrē
 appetit sine labore et p̄mia et̄na sine abstine-
 cia et q̄ tū velut in sanctitate inanimatū cupit p̄
 sonare s̄cūm q̄ diabolus dicit bonus et sc̄s sum s̄
 nō h̄ **Q**uid mūt dicitis **O**culos nō h̄etis cū opa
 v̄rā in igne sp̄s sc̄i hominibz nō lucet et ad bona
 q̄ eis nō r̄iminatis **V**ir firmanictus dei in v̄b
 luce solis caret et aer edificio virtutū in odore
 suauitatis **V**ir d̄cūm est **O**culos h̄nt et nō videbūt
 nares h̄nt et nō odorabūt **N**am sicut vēn flat
 et aerē orbem p̄fundit sic vos veloces venti
 cū doctrina v̄rā om̄i pplō ē debetis **S**icut d̄cūm
 ē **I**n aerē ē ex s̄o ē **V**os aut̄ in vnaq̄qz sc̄lari
 volante fama iam lassati estis ita q̄ interdum
 milites int̄dū serui int̄dū ludificātes catores
 exstatis s̄ p̄ fabulosa officia v̄rā muscas aliquā
 in estate abigitis **P**ro doctrina q̄ scriptāz q̄ de
 igne sc̄i sp̄s p̄posite sūt anguli fortidinis eccl̄ie
 ē debetis eā sustentātes sicut anguli q̄ tor r̄e
 sustinet **E**z p̄stanti estis nec et̄am tenete sed
 in aeterna voluptas v̄rē fugitis ac p̄ diuici

az et auaricie cedui et cetay uanitatū subdi
tos vros nō inbuitis nec eos a vobis doctrinā
querē p mittatis dīctes **O**mnia elaborare non
possumus. **N**ā eos p pcepta legis gstringe debe
tis ne vllus eorū p fragilitatē q̄ p medullam
faciēt q̄ sibi elegit velut tīra hūmilitate et vi
riditate p fusa et gstricta ē ne cūm sit q̄p vob
aut ut cūm s̄p gunt et vnaq̄q̄ causa q̄ volūt
faciūt vob aut ignea calūpna eē deberetis illos
pcedendo et bona opa corā ip̄is excedendo et eis clama
do et dicendo **A**pprehendite dīctā noq̄m vras dñs et
p̄ de via iusta. **N**ā lex dñi p amorē et timorē
plena disciplinē ē et ideo q̄q̄ nā s̄ spūalis et car
nalis in recto itinere excedendi ē ne creator m̄
net eis q̄s creauit q̄ vias suas nō ambulant
Et vob metip̄os seducatis dīctes **N**ec hys n̄ illos
supare possumus. **E**t si p rōnalitatē qm̄ de vob
dedit subditos vros corripetis vitari v̄c resistere
nō audeat s̄ q̄ p̄ssent verba v̄ra vera dīcēt
s̄ q̄ hoc nō faciatis de vob d̄. **T**urbati sūt et moti
sūt sicut ebr̄i et om̄is sapiā eorū deuō ē. **H**oc tale
ē. **N**ā turbati estis cū nullū resp̄m bonū in vo
bis hētis ita q̄ bñ ambuletis. **N**on q̄ in magna
dubitatē estis cū opa v̄ra v̄m̄ infirm̄ vobis nō
dant velut nescitis q̄ faciāt sicut ebr̄i q̄ illa
q̄ op̄io mētis ac p̄p̄e volūtatis deficiūt faciatis
Vos sapiā qm̄ de s̄p̄turis et de doctrina vbiq̄ q̄
fueritis in putro p̄p̄e volūtate v̄c deuorata est

cū hī q̄ tangendo et sapiendo faciebant in plemis
 desiderio vris et in pinguedine carnis vris facia-
 tis velut infans qui nescit q̄ faciat. Quapropter
 ad vos dicit. **V**os moribz ad pplm in recta
 stabilitate nō hētis sicut pedes reliquū corpus
 sustinet q̄ting eos scriptis cūctis velut abyssus
 aquae sudantibz vndiqz circumdata ē. s. dicitis. **T**e-
 pus loquēdi mō nō hēmz nec etiā nūc tpe est
 ut audiam sicut in prioribz tpebz erat. **S**ed dico
Quibel p̄p̄dū fr̄s sūt nō deseruit s. illud dno
 obtulit q̄uis ob h̄ occisus sit. **N**oe in tremendo
 iudicio suffocationis creaturā angustatā multū
 sudorē fudit cū mortē valde timuit vbi iussa
 dei expleuit. **Q**uācū aly stulti hōies videntes
 dixerūt. **Q**uid faciat stultus iste ventū cū destruet et rapiet
 s. tñ tpe impleuit q̄ deus ei p̄parat. **A**brahā vō
 nec p̄ dolorē cordis sui nē p̄ amorē filij sui cessa-
 uit q̄ eundē filiū suū in holocaustū ligaret.
Moses q̄ legislator dura et aspra a fr̄bz et a
 vicinis suis in multo dolore passus est s. tñ legem
 nō dereliquit s. p̄cepta dei adimpleuit. **A**phē
 etiā de infidelibz hominibz velut de rabidis lupis
 occisi sūt tñ deo obediebant. **V**os autē in modica et
 quocūqz tpe iniurias a p̄tis sufferē nō vultis et
 ideo inuicibilia et infinita tormenta in sinū vtrūqz
 colligitis. **D**ies em̄ cē deberetis. s. nox estis. **N**ā
 aut nox aut dies eritis. **E**ligite vobis in q̄ p̄te
 stare velitis. **V**os autē in firmamēto iusticie et

legis dei sol et luna et stelle non estis sed tenebre
in quibus velut mortui iacetis. **U**bi dicitur Deus
et qui per semetipsum fecit illis qui ab eo declinant
apparet quemadmodum per opera probatur sue filijs
suis ostendit dum ab eo recedunt ubi in honestate
non bene ambulant. **A**dam in benivolentia preceptum
dei suscepit sed quasi filio diaboli defecit ubi claritatem
quam velut lucidum vestimentum habuit et patrimonium
in paradisi perdidit ac lamentabile vestimentum indu-
it et in tenebrosam terram induit iuxta. **T**unc diabo-
lus gaudebat quod hominem derideret et hoc fecit usque
ad abel qui bona voluntate dei dilexit et voluntate
illam bono opere ostendit. **I**bi autem diabolus hanc terram
figura ita quod fratrem suum occidit. **N**ec deus in mente sua
velut in libro scripta inspicit quod nuntiavit diabolus
nescivit quoniam in sancta divinitate tunc appuerunt. **Q**uia
virginitas in abel in sacerdotali officio et sanguine
martiris ornata est quod postea totum in filio dei im-
pletum est. **D**eum deus in disputatione arte per noe ce-
leste fundamentum perfecerunt ubi novum modum per-
duxit. **T**unc namque terra novum suum fructum dedit
in quo mors et vita est ubi etiam diabolus filio noe
persuasit quod per nuditatem patris suum inhonoravit
ubi etiam idem filius eius de benedictione libertatis deum
datus etiam servus servus est. **P**ostea divinitas per con-
versionem et veram ostensionem muros eiusdem funda-
menti in abraham demonstrabat et etiam in sterili
muliere. **C**ircumcisio enim quasi fusio serpentis et vulnus
mors erat prima quod mulier sterilis vite fuit

etiam in feta uice per fidem erat. **D**iabls a in quibus
 de genere **A**brahe cu benedictione irratione per
 homicidii et per alia pua opa fecit un de benedice
 dei caderunt. si dignus dei lege monsi sps sit ubi
 tres pdicti fundameti in alai pduxit. **Q**uapp
 diabls ibi pessimu et sumu malu iniuit q p
 qfiliatq h manifeste ostendit cu in baal se ce deu
 dixit v de filios israhel multa plagis percussit
Tuc uincor. venit ac in sinu vrgine dormiuit
 qm vbu dmi caro fact est et celeste fundamentu
 totu qpleuit. **I**pe em de vrgine nato sacrificiu
 abel p sanguine martiry qpleuit factus e. **A**naqq
 quippe serpens ei insidiabatur qz nesciuit qd esset
 et qm mistia illa q in mte dei erat no agnouit
 iudiciu plm hortabat ne illu in mirabilibz suis
 audiret. si q cu adisapulo suo venditu caperent
Quapp ipi in diuersas regiones venditi sunt ac re
 gione sua pcederunt. **F**iliq aut dei etiam qst
 archa noe sup altos mores posuit qm p disapulos
 suos. pncipes. duces. ac reges fidem docuit v ea
 q in omnibus gribus s iustoz publicanor ac pe
 ratore impleuit. **I**pe q in abraham obediencia pce
 pit cu mtr nato pri suo usq ad morte obediuit
 ac in truciione baptm in noie sancti simit de
 dit ac disapulos credentes baptizae pcepit. **I**n
 eode q baptismo serpes in confusione sua suffo
 catus est et mors deuicta et vulnata est v etia
 noua gnone p aliena ma genuit qz eua stilis

Incarnatio

vite fuit **Y**hanna aut maiore gravam attulit qm
eua nocuisset. s antiquus serpens videns hoc inf
delibz homibz p suavit ut sanctos dei psequeret
et occideret filius aut dei rex illu victorie in
oibus opibus suis optinuit et discipulis suis sic
moysi legem dedit ut omnes populos docerent ac ut
magros constitueret et ut etiam in oibz ordinibz
suis ornaret et h pfecterit p inspirationem spe sa
qui in cordibz eoz vniu doctrina scripsit Et q vbu
dei incarnatu erat deo placuit q omnes ordines
angeloz qui p noia sua hoibz no sunt in spiri
tali populo spiritualiter designarentur velut in pbris et
epis et ceteris spualibz ordinibz Tunc etiam in spua
libus homibz velut aurore appuit et ita virtutibz
fulgebat qm in tribulationibz eoz defensionem
q fuit et ptectione q lorica habebat et ita spualis
populus in magno honore coram deo et coram homibz
stabat usq ad triam qda qui baal fuitate p
dolore ee cepit Et spualis populus videns pmo sus
piravit et gremiuit Et tunc idem spualis populus de
inde singularitate ac singulare ppetate in actibz
suis innuit et a pacto q deo p ppm scm pmissat
dedinavit ac velut indei fecerat illd pro illd ac
aliud pro aliud pceptu reliquit et unusquisqz ordo
legem sibi scdm voluntate ppetate sue posuit et de
bona quificatione et de bona doctrina se auertit
Tunc etiam veste obie sicut ada demudabat ac ita
spm voluntate sue carnis vnu cepunt et ut te

nebroſa t̄ra fuerūt ſicut etiā adam p̄ mole
 diencia a deo tenebroſq̄ notat̄ eſt et eadē ſicut
 p̄us fulſerūt nō lucebant ſed velut obnubilatio
 t̄bim̄ ei facti ſūt q̄admodū etiā adam p̄ ino
 bediā obnubilat̄ nec ſibi nec alijs lucebat
 ſed in tenebris m̄cedebat. **E**t de v̄niet̄ luce ite
 rū audiū vocē dicentē. **O** filia syon corona
 honoris caput filior̄ tuor̄ inclina b̄ et palliū
 dilataciōis dimittas corp̄ imminuet̄ q̄ t̄p̄ illd̄
 nō agnouerūt q̄ eis ad videndū et ſubditos
 ſuos ad docendū dedi/nā et v̄ba ad m̄tendū
 p̄uulos ſuos eis data ſūt q̄ ip̄i v̄d et aggr̄uati
 t̄p̄ p̄bent. **V** ſicut p̄grimi filij fame m̄lū p̄
 erūt q̄ v̄t̄a doctrina nō reſiciunt. **D**ocem̄ q̄
 h̄m̄ et nō clamāt opa ei data ſūt et nō opam̄.
Gliām abſq̄ m̄ito h̄re volūt et m̄itū ſine ope
 Qui gliām h̄re cū deo vult p̄etate ſuā abſciat
 et q̄ m̄itū apud deū deſiderat op̄ ad h̄ exph̄t
 at. **E**t q̄ h̄ nō facitis ad ſervos ſervor̄ q̄puta
 bimin̄ et ip̄i iudices v̄t̄ erūt ac libertas v̄t̄a
 a vobis declinabit ſicut b̄ndictio a chanaan. **V**
 ti flagella p̄c̄rent. **A**lia ā et p̄p̄a alia et peiora
 veniūt. **N**ā diabl̄s in ſemetip̄o dicit de vobis.
Eſcis epulantiū et quiniā om̄is volūtatis mee
 in iſtis inuenio. **E**t et oculi et aures et v̄n̄ m̄s
 ac v̄ne mee plene ſūt de ſp̄im̄is iſtor̄ et v̄ba
 mea plena ſūt de vicijs cor̄. **N**ā ip̄i laborare
 in deo ſuo nolūt ſed cū q̄ m̄chilū q̄putat. **R̄p̄**

inopia cum eis militare et locare cum eis lude
quoniam in agere domini sui laborantes eos non inuenio quod
admodum dominus eorum ipse iubet. **E**t o vos discipuli
et subditi mei multo plus eis contra populum discipli
nati estis et quod sic estis et quod eugite vos super illos
et omnes diuitias et omnem honorem eorum abstulite
te ab eis ac omnino dissipantes suffocate eos huius
diaboli in semetipso dicitur quod etiam in multis iudicio
dei implebitis. **E**t ego qui sum audientibus me dico
In tempore illo cum istud fiet per quendam errantem populum
peior erranti populo quam nunc est. **S**i vos puaricantes
puaricatores ruina cadet quam ubique vos persequatur
et qui opera vestra non celabit sed quam ea denuntiabit et
quod de vobis dicit. **I**sti scorpiones sunt in moribus
et in opibus serpentinis. **E**t et qui in zelo domini de
vobis imprecabitur. **I**ter ipsoque peribit. **N**am vias
vestras iniquitate adinventionem deridebit et sub
sanabit. **E**t populus iste qui hoc faciet a diabolo sedu
tus et missus pallida facie veniet et velud in omni
sanitate se opponet ac maioribus scandalis principibus
quinget quibus et de vobis sic dicit. **Q**uare hoc vo
bis cum tenetis et quare hoc vobis cum pacemini qui
totam terram in maledictis iniquitatibus suis polluit
Isti enim ebriosi et luxuriosi sunt et non eos a vobis
abiciatis tota ecclesia destruetur. **P**opulus autem qui hoc
de vobis dicit vilibus cuppis quam alieni coloris sunt
induit et recto modo tonsis incedit atque omnibus moribus
suis placidum et quietum se ostendit hominibus diuini

Non de modo dno

cū q̄ nō amat pecuniā nō h̄t ac in oculis
 suis tantā abstinentiā imitat̄ q̄ etiā in p̄viliis
 ex eis reprehendi potit̄. **D**iabls̄ em̄ cū istis hoī
 bus est latitante fulgore eis se ostendens velut
 in q̄stutōe mūdi an̄ ruinā fuit et p̄p̄is ali
 q̄tū se simile facit et dicit p̄p̄ls̄ iocunde loq̄r̄
 s̄ q̄ velut rapida et immūda aīalia et velut mus
 cas ei me ostendū. **E**t n̄t in p̄enas ventōz ful
 gurante tom̄t̄ volare volo et eos oībz modis
 ita infundē qd̄ omēs voluntatē meā p̄ficiant
 et sic in oībz istis signa meo on̄potenti dō assi
 milabo. **N**ā diabls̄ p̄ aereos sp̄s̄ hoc opat̄ qui p̄
 p̄ua opa hoīm in flatu venti et aeris ita immu
 merabilia cū quosdā disc̄rūt sicut musce et aīlces
 q̄ in ardore caloris hoīes p̄ multitudīe caloris
 infestant. **I**p̄e em̄ hoīes istos h̄ mō infundit q̄
 castitatē eis nō aufert et q̄ eos castos ēē p̄mit
 tit cū castitatē h̄re voluerint. **E**t utin̄ mē se
 dicit Castitatē et ḡtinentiā deus diligit. **E**t
 ego in istis imitabor ac si antiq̄ hostis p̄ aere
 os sp̄s̄ eosdē hoīes inflat q̄ in cēstis p̄tīs se ab
 stinet vñ mulieres nō amat s̄ eas fugiūt et ita
 q̄ mōi sc̄itate hoībz se ostendet ac illudentibz
 verbis dicit. **C**eti hoīes qui an̄ nos castitatē h̄re
 volebat̄ ut assū p̄p̄se se toruebant nulla autē
 pollutio carnis et ḡcupiscentie nos tangē audet
 q̄ sc̄a sumq̄ et sp̄u scō infundm̄. **V**ach errantes
 hoīes qui n̄t se nesciūt q̄ faciūt sicut et illi q̄

nos in p[ro]p[ri]is t[em]p[or]ibus p[re]sente[m] N[on] et alij h[er]etici
qui eo t[em]p[or]e in fide catholica erant istos homines
timebunt et seculi officio eis m[on]strabunt et q[ua]ntu[m]
poterunt eos imitabunt. Tunc de q[ue]stione istoru[m]
p[ro]p[ri]e gaudebit q[ui]a ei iusti videbunt. Cuiq[ue] isti
cursu[m] erroris sui h[ic] m[od]o c[on]firmaveru[n]t doctores
et sapientes qui tunc in fide catholica fide[m] p[er]seque[n]t[ur]
vndiq[ue] p[er]sequentes expellet s[ed] t[ame]n no[n] om[n]es q[ui] mali
qui eor[um] fortissim[us] milites in iusticia di sunt. Et
quascu[m]q[ue] gregatodes sc[ilicet] q[ui]o[rum] q[ue]stio sancta e[st]
moue[n]s no[n] poterunt. Ex p[ri]ncipib[us] et divitib[us]
c[on]silium dant ut eor[um] magros eccl[esi]e ac reliquos
sp[irit]uales h[er]eticos s[ed] subditos eor[um] fustib[us] et lignis
coerceat q[ua]ntu[m] iusti fiat et in aliquib[us] hoc op[er]e
bit[ur] v[er]o alij t[ame]n gremiscunt. Et t[ame]n s[ecundu]m q[uo]d helie
d[icitu]r est multi iustor[um] suabunt[ur] qui in errorib[us]
istis no[n] c[on]fident[ur] nec a fundam[en]tis suis destruent[ur].
Seductores a[ut]em isti in incepn[is] erroris sui mulie
rib[us] dicit. No[n] licet vob[is] nobis cu[m] ee s[ed] q[ui] rectos
doctores no[n] habetis nobis obedite et q[ua]cu[m]q[ue] vobis
dicim[us] et p[re]cipim[us] facite et salve eritis. Et hoc
m[od]o faci[en]s q[ue]runt et in errore suu[m] ducunt. V[er]o ip[s]i
in supbia t[em]p[er]is animi dicunt. Om[n]is sup[er]bi
m[us]. Cum t[ame]n e[ss]et femina secreta luxuria p[ro]a
gmissibunt[ur] et ita iniquitas et secta eor[um] denuda
bit[ur]. Et q[ui] sum dico sic iniquitas q[ue] iniquitate pur
gabit sup[er] vob[is] ducet sicut s[ecundu]m est posuit tene
bras latiblin suu[m] in circuitu ei[us] tabernacu[m] ei[us]

tenebrosa aq̃ in nubibz aeris **N**ā deq̃ p̃ua o
 pa ṽrā q̃ absq̃ luce sunt q̃stinet ad ṽndicām
 in qua se a vobis abscondet sine adiutorio qm̃
 equitate sup̃ vos nō clannabit s̃ vos iniq̃s et
 dicit **D**e celo enī lux et doctrina est in quibz ap̃
 vos h̃itare debuit. si ornamētū virtutū et re
 dolens ortū deliciarū cētis **S**i malū exp̃ in me
 tabz hom̃ estis. cū viuūq̃ bone fame de vob̃
 nōstuit ita q̃ nec cibū ad rescendū n̄ restime
 tū ad op̃iendū in ṽrā refectione aīe h̃etis sed
 iūsta opa absq̃ bono fr̃e **V**l honor ṽr p̃ibit
 et corona de capite ṽro cadet sic̃ iniustia iusti
 cā p̃uocat et q̃rit et p̃scrutat. oīa scandala
 ṽr s̃p̃tū est **V**ntū ṽe h̃oi p̃ quā scandalum
 venit **N**ā oportet ut p̃ tribulacōes et q̃tiones
 p̃ua opa hom̃ purgent **E**t in multe euipne
 euement h̃ys et accumulabūt eis qui alijs
 in impietate sua miseras ingerūt **I**nfideles
 aut̃ hoīes isti et a diab̃lo seducti sc̃opa ṽrā est
 ad castigandū ṽs qm̃ d̃m p̃ure nō colūt et tā
 diu ṽs cruciabūt quousq̃ iusticie et iūstices
 ṽrē purgent **I**sti aut̃ illi deceptores nō sūt q̃
 an̄ nouissimū diē ventū sūt cū diab̃lo in altū
 volabit ut ip̃e m̃cio q̃ d̃m pugnat̃ cepit sed
 p̃curat̃ g̃mē corp̃ sū **S**i in postq̃m ip̃i in p̃
 uersitatibz baal et in alijs p̃uis opibz sic̃ iūc̃
 tificat̃ p̃ncipes et alijs maiores in cor̃ ṽruet
 a velud lapides lap̃s eos occident ṽbiad̃y eos

inueniunt. Tunc aurores iusticie et nouissima vestra
meliora partibus erunt ac de omnibus partibus timora
ti eritis et qui priuissimum aurum fulgebitis et sic
per longa tempora permanebitis. **N**am prima aurora ius
tie tunc in spiritu prolo furget ut prima quoniam cum pro
mundo incepit nec ipsi multas facultates nec mul
tas diuitias habere voluit quod animas occidit sed dicit
Omnino nobis quod peccauimus ipsi namque de peccato timore
et peccato dolore ad iustitiam confortabuntur quodammodo
dum angeli in casu diaboli in amore dei confortati
sunt et sic prope in humilitate uiuent nec prius opibus
deo rebellare cupient sed a multis erroribus purgati
deinceps in fortissima in uirtutibus persistant. **E**t
et tunc multi homines mirabuntur quod cum ualida tempe
stas hanc leuitatem peruenit. **H**omines autem qui cum tempore
meum fuerunt multas et ualidas pugnas contra
voluntates suas in periculis corporis sui sustinuerunt
de quibus se eripere non potuerunt. **E**t in temporibus
uestris iniqua bella propter prius voluntates et propter mentes
positos mores uestros habebitis in quibus multas tribu
laciones patiemini. **Q**uia ergo ista pericula
effugere uoluerit caueat ne oculis suis ita cuncte
nebre quod in rebus calumpniarum istarum occupetur
sed unusquisque quantum perualebit per bona opera et per
respectum bone voluntatis illa effugiat et deus auxi
lium illi prouidebit. **D**iaboli namque in opere dei erro
rem facit quod etiam in primo homine incepit. **V**erum spiritu
ma iusticie suorum super spirituales populum exspuit

si deo populum quem sibi elegit in ueritate seruabit
 sicut etiam quosdam homines qui nouissimum errorem
 seruat ne illos disceperet sed diabolum in causa erroris
 huius confundet et sicut coluber in cauina abscon-
 detur etiam in nouissimo errore confundetur
Deus enim opera sua in adam prouidit quod de limbo car-
 ne et ossa fecit cum ei spiritum uitalis in spiritali
 Et cum spiritus hominis ab homine recesserit caro et
 ossa in cinerem reuertitur si tamen in nouissimo reno-
 uabuntur **Q**uod autem deus hominem de limbo fecit retem
 lege hominem danda prefigurauit **E**t quod idem homo
 de limbo in carne et ossa surrexit spirituali lege
 ostendit quod filius .s. per semetipsum attulit **Q**uia etiam
 per cinerem renouabitur et quod cum primo sanctitate
 et cum primo re legis faciem creatoris videbit
Cum ibi re renouatus est quodammodo scriptum est
 Emitte spiritum tuum et creabitur iterum **Q**uia dicitur Tu deus
 qui omnia creasti emittes in nouissima tuba spiritum
 tuum et homines in immortalitate surgent ita quod animo
 non crescent nec aliqui crescent nec in uilla put-
 ruerint **E**t renouabis faciem hominis .s. quod cor-
 pus et anima in una protectione et in una scientia
 erunt **H**ic deus faciet in quo nec initium nec finis est
Nam deus in nullum respicit quod ipse totus ubique est
 et ipse hominem creauit in quem opus et merita sua
 posuit et cui quod edificium uirtutis quod in se per
 ad ipsum tendat quod idem .s. valde amat quod car-
 itas est **N**am deus facit rebus antiquis prae-
 milibus qui familiari amico suo bona sua co-

potestis +

mittit q̄tmo p̄ bono ope eorū dē bonorū mē-
cedē accipiat. **¶** Nūc o filij dei audite et in-
telligite q̄ spūs dei ad vob̄s dicat ne de meli-
ori p̄tē peccatis. **¶** Spūs dei vobis dicat In ciui-
tate et regione vram aspiciate et a vobis ne-
farios homines abiciate qui peiores iudeis et si-
miles saduceis sūt. Nā qm̄ diu vobiscū mā-
serunt tui et secum ee nō. Ecclia em̄ sup̄ in-
iquitate istorū plorat et plangit qm̄ filij eius
in iniquitate istore gamināt. Quapp̄ ipos a
vobis p̄ciat ne gregatio et ciuitas v̄ra pe-
at. Cū in coloma p̄ide quingū regaliū nup̄
clauū p̄paratū est v̄n platee eius ad h̄ fulmiant.
Ego aut̄ timida et paup̄cula p̄ duos ānos nil
de fatigata sū ut corā magistris et doctoribz et
ceteris sapientibz in quibuscū maioribz locis
vbi habitacio eorū est vniere voce ista proferre.
Et q̄ ecclia diuisa vocē hanc interī subtrahi.

Ep̄la Ḡporis de Euerbach ad filias sc̄e h̄.

¶ Venerabili dñe hildegardi p̄orissa de sc̄o
Ruberto vna cū p̄oribz ibide deo serue-
tibz. Ḡdus p̄or in euerbachz licet indignus m̄-
choros virginū sequi agnū quocūqz ierit. Nup̄
cū essem apud vob̄s et libellū illū in manibz h̄-
rem q̄ de ip̄o colloq̄rem̄ quē de quibz t̄pibz fu-
turis ex l̄ris sancte m̄ris v̄rē coplaui. vna ex
vobis verba illa sc̄e hildegard̄ q̄ loquit̄ in fine
libri diuinorū op̄m videlicet Nullū hominū tam

audax sit ut vobis hunc scripte aliqui augendo
 apponat vel minuendo auferat ne de libro vite
 et de omni beatitudine que sub celo est deleat semel et
 iterum legere cepi me ex obliquo reprehendens. ut pu-
 ta tamquam transgressore verborum illorum. **Certe** s-
 iohannes in apocalypsi et fine libri similia in-
 prestat dicens. **Coniuratur** omni audienti verba
 prophetie huius. **Si** quis apposuerit ad hec. apponat
 deus super illius plagas scriptas que sunt in libro
 isto et si quis diminuerit de verbis libri prophetie huius
 auferat deus partem eius de libro vite et de sanc-
 ta civitate. **Ubi** ergo omnes expositores apo-
 calypsis deleti sunt de libro vite que utique multa
 exponendo apposuerunt. **Absit.** **Et** mercedem labo-
 ris sui eos a domino accepisse. **De** autem glossa super
 eundem locum per heticos dicitur. ne per puritatem aliqui
 superaddere audeat aut demere sicut aurum qui de
 libro euangelii tonat et auferre. **Ego** et pater
 unus sumus. **Na** per eos non dicitur. qui simpli-
 ter sentiant dominum. sed de hiis qui contra conscientiam suam
 male loqui de deo presumunt. **Ceterum** exponere
 sanctam scripturam ^{fidei} catholicam et fideliter semper licuit
 semperque licet inno minorum. **Et** ipse sancta
 hildergard in libro ciuias ita dicit. **Benedictio**
 celestis rosis repleat qui hanc prophetiam amplex
 affuit et qui eam in corde suo tenuit ac que eam
 in vias planas perduxit. et que eam explanauit
 hoc est exposuit siue elucidauit. **V** alibi dicit

scriptura Qui eluciant me vitam eternam habebunt
 et in ipso Declaratio sermonum tuorum illuminat et in
 telligunt dat pueris. **¶** Preterea monuisti ut de illis
 hereticis aliqui spiritualiter scriberem de quibus propheta et per
 munit nos in epistola ad Colomenses beati nostri magistri
 Desiderii vestris libenter obediens quod re vera reuerentiam
 et valem ecclesie dei desideratis maxime cum in
 omnibus libris suis nulla oratio magis de istis fiat nisi
 tamen in sola epistola ad Colomenses. Multa dico vobis cau-
 tione et vigilancia opus est omnibus christiano de ad-
 uentu et inaduentu istorum ne forte quod absit reci-
 piant per christum antechristum per angelum lucis ange-
 lum tenebrarum per sanctissimos impiissimos bestia-
 rum qui in apocalypsi qui antechristum significat habet
 duo cornua similia agni. Sic et isti secundum prophetas
 sancti nostram omnibus moribus suis placidos et quietos
 hominibus se ostendunt et tantam abstinentiam imita-
 buntur quod vix aliquis ex eis reprehendi poterit. Cuius
 omnes qui habent aures audiendi audiant quod spiritus
 dicat ecclesie per os analle sue de istis subdolis
 aduersariis. Et quod dicitur propheta iste a diabolo seductus
 pallida facie reuertetur etc. Superius in epistola ad Co-
 lomenses in ordine inuenies sicut ipse verba sancti magistri
 R. Hellegardis. **¶** Secundum modum ingenii mei sub breuitate expo-
 nam. Isti magistri illi deceptores non sunt qui con-
 nouissimum diem venturi sunt hoc est tempus antechristi
 Dicit dominus in euangelio de tempore antechristi loquens
 Surgent pseudo christi et pseudo prophete et dabunt

ligna et prodigia ita ut in errore ducantur si fi
 pt etia elc. **E**t illi non sunt isti h' e' gtempanei a
 tixpi 2 pcy eius non sunt b' pcurres gme eius
 sunt. pcurres sunt anxi pi. et gmenst' anxi
 r' eodem mo et eode diabolico spu q' 2 ille. reple
 ti et infusi sunt 2 q' de gme sunt anxi pi et
 q' pcurres eius sunt idarco opa prius sui an
 xpi facient. Ille em scdm aptm extollit sup
 omē q' d' d' q' aut q' colit. **I**sti scdm pphiam
 nam in supbia tumētis animi dicent. **O**mō
 supauim'g. Et itū. **E**t sum'g 2 spu scō infundi
 mur. **A**nxi p' scdm psalmistā sedet in insidijs
 cū diuitibz in ocul' ut mē. in. **I**sti quingent se
 maioribz et pnapibz et q' silu' eis dant ut ma
 gistros etiaq' cū suis subditis fustibz et lignis
 coerceant. **A**nxi p' scdm apocalipsi. hebit duo cor
 nua similia agni sili et isti. **N**ā q' vilibz cappis
 induūt' q' itō mō tonsi sunt. q' placidos et q'etos
 hoibz se ostendūt' q' auaricia nō amant q' pe
 cuniā nō hnt q' sunt oīa h' mfi cornua agmina
Tpe anxi pi erit tribulatio qualis nō fuit ex quo
 gentes ēē cepunt. **T**pe istoy erit tribulatio q'lis
 nō fuit in etiā ex q' cessauit psecutio martirū
Tpe illo mulier illa in apocalipsi. i. etiā fugiet
 in solitudinē ubi hē locū patū a deo ut ibi pū
 cant illā diebz mille ducentis sexaginta h' est
 tribz annis et dimidio. **T**pe istoy sicut pphat

et versificat in q' d' e'

scā hild' in eplā ad Comadū regē cū expul
sus fuit spūalis pplō a locis et a priā sua pli
mi illorū tñsibūt ad solitudinē paupēm vitā
demāps in multa gēte hñtes et sic deo hñli
ter seruētes De malicia anīpī pphāt sancto
Joel et d' Terra corā eo q' ortū voluptatē et p'p
cū solitudo deserti **H** pphā pplebit' in istis q'
de gēte anīpī sūt et q' p'cursores ei' sūt
Cū enī venerit et h' in breui q' gēte possit in
ueniet tiam q' ortū voluptatis q' ex q' xpian
esse cepunt. nūq' mēta tanti spūitales vñs sūt
nūq' tanta claustra vñs sūt ab āno pñi qu
q' et xx' mēta centū et xxx' ānos oīa claustr
cisterciens' ordinis et p'monstratē difcata sūt
p'p'ia multa de nigro ordine et regulariū et di
corē et inclusio plenā inueniet tiam **E**t p'p'os
ent solitudo deserti q' corē suāfione et machina
aone multa claustra destruent' et mltē ciuitates
et spūales sicut p'dixit sancta vgo hild' in patriū
nūm redigent' **Itē de istē hēticis ex Niposali**
De vij t'pibus a p'dicacōe xpī ad finē mundi

Sanctus iohēs in apocalipsi de lacrimabili t'pē
istorū et de nefandissima vita corē ita d'
Et quātū angl' tuba cecinit et vidi stellam de
celo cecidisse in tiam **E**t data est ei clauis pu
teri abissi et appiuit puteū abissi et ascendit
fūm' putei abissi sicut fūm' fornacis mag'

et obscuratus est sol et aer de fumo puter et de
fumo exierunt locustae in terram et data est illis
potestas sicut habent partem scorpionis terre et pre-
ceptum est illis ne lederet fenum terre neque omne
vnde neque omnem arborem nisi cum homines qui non
habent signum dei in frontibus suis et dominum est illis
ne occiderint eos sed ut cruciarent eos mensibus quoniam
quod Et cruciatus est cor ut cruciatus scorpionis cum per-
cussit hominem Et in diebus illis querent homines
mortem et non inuenient eam et cupiet mori et fu-
giet mors ab ipsis Et similitudines locustarum
siles equis paratis ad prelium Et super capita et
cauda tamquam corone similes auro et facies eorum
sicut facies hominum et habebant capillos sicut capil-
los mulierum et dentes eorum sicut dentes leonum
erant Et habebant loricas sicut loricas ferreas
Et vox alarum eorum sicut vox currus equorum intus
currus in bellum et habebant caudas similes
scorpionum et aculei erant in caudis eorum Po-
testas eorum nota hominibus in sensibus quidam Et ha-
bent super se regem anglicum abissi cui nomen ebra-
ice abaddon grece a appolon et latine hic non
extremus **C**um precedente epistola diligenter
lege et prudenter adverte voluit magna quod parte
intelliget haec obscura verba quod non de aliis quam
de istis prophetata sunt Ibi enim dominum est quod tempus
istorum et tempora antichristi pene similia sunt et haec est

q^d hⁱ d^r Et ascendit fumus putei sicut fumus fur-
nacis magne **P** formate intelligite tribulacōz
sicut scriptū est **V**asa figuli pbat fornax. hoīes
autē iustos tribulatio. **F**umus vero magne fornacis
Et illa tribulatio q^uis nō fuit ex q^u gentes cōce-
pūnt **A**scendit ergo fumus putei sicut fumus for-
nacis magne. q^u ista tribulatio et illa sub am^o
magnā h^unt similitudinē **S**up^{er}ius in epla **C**olon
scriptū est q^u isti missi et seducti sūt a diabolo
Hic est q^u hⁱ scriptū est de fumo putei exierunt
locuste **Q**uā q^u in omī sanctitate se p^ondēt hⁱ est
q^u hⁱ d^r facies eorū sicut facies hominū **H**ic d^r
q^u h^unt sup^{er} se regem anglī abissi cui nomⁱ
latine extirminas **E**cce extirminas **E**xtermina-
būt em̄ multos spūtales de locis et de p^oria sua
sicut d^r em̄ est sup^{er}ius. nō t^um omēs / q^u aliq^u dīcorū
fortissimū milites in iusticia dei erūt **S**ed et
q^ustāz aggragationes sanctorū quorū q^uisatio
stā est mouē nō poterūt **S** hⁱ est q^u hⁱ scriptū ē
Et p^oceptū est illis ne ledēt fructū t^{er}re neq^{ue} de
vuide neq^{ue} oīm arbore n^{on} t^um hoīes qui nō h^unt
signū dei in frontib^{us} suis **U**t ā omīs homo
manifestissime intelligat q^u nō de alijs sed de
istis hⁱ spūali p^opheta sup^{er}iora et hūc capto co-
hēncia scdm̄ ordinē discutē volo **S**ed iohēs
vidit septē anglos stantes in asp^{er}u dei et
data sunt illis septē tube et parauerūt se ut
tuba canerēt **S**ep^{er} angeli sūt vij ordines

doctor suae predicatoris tube corpe p[re]dicacionis
 cor[poris] Inelligunt etia p[er] istas vij p[re]dicaciones
 sept[em] t[em]p[or]a mapietia a p[re]dicatoe x[risti] 2 de t[em]p[or]e
 usq[ue] ad q[ui]nquages[im]u[m] s[an]c[t]i. **Q**uod etia ex ip[s]a ap[er]ta
 lip[s]i p[er]endi p[er]t. **N**am sext[us] ang[el]u[s] cu[m] tuba ce
 amisset vidit b[ea]t[us] ioh[ann]es al[ic]u[m] ang[el]u[m] stante[m]
 sup[er] mare et sup[er] t[er]ram qui leuauit manu[m] su
 am 2 iurauit p[er] ueniente[m] in s[an]c[t]a s[an]c[t]o[r]e 2 p[er] adu[er]su[m]
 2 qui in illo fuit 2 p[er] t[er]ra[m] et q[ui] mea fuit 2 p[er] mare
 2 q[ui] meo sunt q[ui] t[em]p[or]e non erit amplius s[ed] in
 dieb[us] uas septimi ang[el]i cu[m] cepit tuba canere
 tunc q[ui]nquages[im]u[m] m[is]teriu[m] dei. **N**unc g[er] singla
 t[em]p[or]a p[re]dicatoe discutiama. **P**rimo inq[ui] tuba
 cecinit et f[ra]c[t]a est g[ra]tis 2 ignis mixta sang[ui]ne
 et missu[m] est in t[er]ra 2 t[er]ra p[er] t[em]p[or]e q[ui]busta est
 et t[er]ra p[er] arbor[um] q[ui]busta e[st] 2 om[n]e f[er]u[m] vni
 de q[ui]bustu[m] est. **Q**uod p[ri]ma tuba h[ic] e[st] p[ri]ma p[re]dicatoe
 cecinit iudeis manifestu[m] e[st] s[ecundu]m v[er]ba illa vobis
 oportebat p[ri]mu[m] p[re]dicari v[er]bu[m] dei. **P**rim[us] itaq[ue]
 ang[el]u[s] x[risti] exstuit q[ui] s[ecundu]m p[ro]ph[et]am vocat[ur] magn[us]
 consili[us] ang[el]us. Discipuli q[ui] ei[us] q[ui] p[re]dicaueru[n]t
 usq[ue] ad eu[s]ione[m] iher[osol]im[ae] q[ui] facta e[st] sub vaspasia
 no et tito. **S**i i[tem] om[n]es p[er] vnu[m] ang[el]u[m] fig[ur]ant[ur]
 q[ui] om[n]es ide[m] p[re]dicaueru[n]t. i. vnu[m] deu[m] vna[m] fidem
 vnu[m] baptisma. **I**tem cu[m] cepissent tuba canere i.
 p[re]dicare f[ra]c[t]a est g[ra]tis infidelitatis 2 obdura
 tionis in cordib[us] cor[poris] 2 ignis ody 2 iudie q[ui]
 p[re]dicatores 2 h[ic] mixta sang[ui]ne q[ui] sang[ui]nem

Dñi fuderunt stephanū lapidauerunt duos q̄
iacobos m̄terunt alios q̄ de suis fr̄ibz ex
puluerunt. **Q**uā h̄ missa dñi m̄tiam p̄tiam
iudeos intelligite q̄ sola t̄rena sapiebant 2 so
la terrā m̄zpm̄issione accipiebant s̄m̄ illd. **S**i
volueritis et audieritis me bona t̄re comedetis.
Et it̄m Audi isrl' p̄cepta dñi et ea m̄ corde tu
o q̄ m̄ libro scribe 2 dabo t̄ t̄iā fluentē lacte
et melle. **I**missiōne ā fr̄am̄ intelligite p̄ ange
los malos scdm̄ illd. **A**nsit m̄ eos ira 2 indigna
tiōne. **I**missiōne p̄ anglos malos. **E**t m̄ em̄o
iōnis. **C**ū diabl̄s misisset m̄ cor iude ut t̄deret
eū r̄. **Q**uā seq̄. et t̄iā p̄s t̄re q̄busta est et t̄iā
p̄s arborū et om̄e sem̄ v̄r̄ide h̄ ē q̄ m̄ dñi
ele p̄nūciatū ē h̄ys v̄bis. **P**ost sexagintas
duas ebdomadas occidet̄ p̄ 2 nō erit ppl̄s ei
q̄ cū negat̄s est. 2 ciuitate et sc̄uariū dissipā
bit ppl̄s s̄ romani cū dūce veniō 4 tuto et m̄
dimidio ebdomadis deficiet hostia et sacrificiū
2 m̄ templo erit abhōiatio deplacatio et vsq̄
ad finē et q̄sumatōem p̄secutabit desolatio.
Sens̄ dñs est. **Q**uā p̄mū angli 1 x̄m̄ 2 disciplos
ei 1 p̄ma tuba canētes 1 salutaria p̄dicatōes
nō solū nō receperunt. v̄m̄ etiā aliq̄s occiderunt
iō t̄iā p̄s t̄re q̄busta ē 1 om̄s iudei q̄ nō ege
rūt p̄nitētiā. p̄mit̄s deleti s̄t 2 ciuitates cor̄e
2 sc̄uariū et hostia 2 sacrificiū 2 q̄q̄ m̄ eis v̄ide
videbatur q̄bustū est h̄ ē vsq̄ ad finē 2 q̄su

macione desolationis. **A**d em q̄buit̄ ita p̄t̄
 q̄finit̄ q̄ solus cinis remanet. ita et de iudeis
 nobilitate et magnificētissio templo et de sac̄
 ficijs et hostijs et multis alijs p̄claris. solus
 remasit cinis. i. sola extat memoria. **H** de primo
 angelo: de p̄ma tuba et de p̄ma plaga d̄ca fuit
Et sc̄s angl̄s tuba cecinit et t̄p̄ mons magnus
 igne ardens missus ē in mare et factus est p̄s tertia
 maris sanguis et mortua ē t̄cia p̄s creature
 q̄ h̄bat aīas et t̄cia p̄s nauū interijt. **Q**uod sc̄s
 p̄dicatio facta sit ad gentes manifestum est sc̄dm illud
 vobis oportebat p̄mū p̄dicari vbi dei s̄ q̄ re
 pulistis illud ecce quicūq̄ nos ad gentes. **Q**uid ergo
 sc̄s tuba et sc̄s p̄dicatio gentibz amē cepisset
 et multa milia credidissent t̄p̄ mons magnus i. dy
 abols sine maḡ p̄fectio igne ardens i. iudicia
 tabescens missus est in mare i. in gentes s̄m illud
 de t̄e et mari q̄ descendit ad eos diabolus h̄m
 uā magna. sc̄s q̄ modicum tempus h̄z. **E**t facta
 ē t̄cia pars maris sanguis p̄ multū sanguinem
 martirū qui effusus est. **E**t mortua est t̄cia
 p̄s creature q̄ h̄bat aīas. i. om̄s hoīes crede
 tes occisi sūt. **E**t t̄cia p̄s nauū interijt q̄ idē ē
Solent em̄ p̄ph̄e eandē rem sepe repetē alijs v̄
 bis sicut ē illud in p̄s. **Q**ui habitat in celis iride
 bit eos et dñs subsānabit eos q̄ idē est. **Q**uā
 t̄n voluit q̄ h̄ sc̄s plaga tota referenda sit ad
 gentiles qui credere voluerūt. **Q**uā sc̄s angl̄s

canēte .i. aplis 2 mīturibz templa eoz destituta
sunt .i. simulacra eūsa .i. philosophi eoz 2 sapientes
eoz amētilat i sūt s^m illud apli **V**bi scriba vbi
sapientis vbi q^uisitor h⁹ sⁱli **N**ōne stultā fecit
de⁹ sapiām h⁹ mūdi **S**ciendū ā q^u p^oma tuba
cecinit ipē p^o 2 apli vsq^z ad eūfione il^llmⁱ que
fca est sub respasiano 2 tato **S**ada tuba cecinunt
apli 2 mītores vsq^z ad constantinu^m **T**ertia cec
nunt q^uessores p^oma subūt 2 gūtut iudeos se
cūda subūtut 2 gūtut gentiles **T**ertia subūtut et
gūtut hēticos **S**eq^z **E**t tertia anglē tuba cecit
Et cecidit de celo stella magna ardēs t^op^o facula
et cecidit mⁱ t^oia p^ote flūminū 2 fontes aquarū
2 nō^o stelle dicit^z absinthiū 2 fca ē t^oia p^o aq^ue
m absinthiū 2 multi homī mortui sūt q^u amāc
facte sūt **S**up^oiq^z dixi q^u sada tuba sedi anglī .i.
marturū cecinit vsq^z ad t^opa constantini **T**empe
ā constantini cū plena pax reddita ēet ecclⁱas t^oia
tuba t^oij anglī 2 q^uessoz camē cepit **N**on sicut
ille p^ores de errore paganorū et cultū ydoloz
sⁱ de imaclata fide sⁱ q^u credendū esset v^o catho
licas q^u nō credendū **Q**ue t^optica hystoria 2 ecclⁱastica et
que sⁱca consilia q^u celebrata sūt plēnq^z edictet **E**t
stella magna ardēs t^op^o facula cecidit de celo
q^u multi epī pbrī diaconi et cū ipis mltiq^z pplō
cecidit de celo h⁹ ē de ecclⁱas lapsi sūt mⁱ errorem
Nūq^z nō magna stella et ardēs tamq^z facula

egregius ille doctor origenes erat q^a fide ex
 orbitavit Arius quoq³ sicut scripta narrat his
 toria in ordie pbror⁴ erat et exponere divina scriptura
 turatū videbat^r h²z q³missa q³ut^r q³ multa tpe
 illo magnifici et eruditi vni nomē et ordinem
 religionis hntes de ecclia reciderūt vte d^r q³ stel
 la magna ardens tamq³ facula de celo cecidit
 Cecidit a² in t²ua ptem fluminū et fontes aq³u
 fontib³ aq³e opatur illa doctrina qui totius p²nci
 pū est et origo fidei sicut est ev³ et eplē pauli a
 pli. flumina dicuntur expositioes q³ de auctentis
 libris scripture canonice t³q³ flumina de fontib³
 fluunt et origine sumunt Cecidit itaq³ in flumē
 et in fontes aq³e q³ errorem suū de scripturis sac³ co
 probare et confirmare conabant^r Et nom³ stelle d^r
 absinthiū et amaritudo Et vte amaritudo. q³
 magnus dolor et amaritudo fuit omib³ catholicis
 sicut ex eplā quādā patet ad marcad p²im scripta
 in h² verba D²no sancto et aplica dignitate venando
 marco scē romane aplice sedis et vniuersalis ecclē
 p²re. Anathasio et vniuersi egyptior⁴ epi Ad vos
 puenisse nō dubitamus q³nta et qualia ab he
 ticiis et maxie ab arianis cotidie patim^r
 ut etiā vniē iā nos tedeat Quib³ rescripsit
 ita Doleo frēs et minimū doleo et q³stoz sup^r afflic
 tione v²a De hac q³ afflictōe in scripta historia
 scriptū est Et erat omia valde turbata Non em
 solumo ecclē p²sules rōciatioib³ m² se itac videbat^r

si etiam populus diuisus erat. Alii namque illis alii istis
conueniebant et ad eum tunc uenit mandatum ut in pub-
lico et in ipso theatro iam derogaret. **Sequitur**
Et facta est etiam per aquarum in absinthium. Hec
multa scripserunt sub nomine orthodoxorum et scripta sua
titulis eorum confirmauerunt sicut et eorum sub nomine
thome qui manacher uidentur. eorum quoque sub nomine
andree et multa alia non solum apostolica uerum etiam
diabolica. Omnis enim liber qui facit leuigum discipulum
diaboli diabolus fuit. **A**lii est qui dicitur. **E**t facta est etiam
per aquam in absinthium et multi hominum mortui sunt
quia amare fecerunt. Multi hominum cum legissent libros
quos heretici uel corrumpunt uel sub nomine orthodoxorum
scripserunt mortui sunt ea morte quam mortui sunt
adam et eua sicut scriptum est. **I**n quacumque die omne
uitas ex eo morte moriuntur. **E**ndum est quod prima
ista tunc tempore cepit et perducere populum et deinde
usque ad annum qui est secundum prophetiam sancte hildes-
heim. **I**n hijs tribus temporibus quibus etiam multas persecutiones
et tribulationes passa sit a iudeis a paganis ab
hereticis semper tamen iuncta exultat ad excelsa salutare
semper ascendens in fide catholica et in iusticia
in uirtutibus et in sanctis institutionibus in honestis
moribus usque ad uocem quam angelus prestat. **N**am cum
deuotus esset iudeis gentilibus et hereticis et pacem
ubique haberet sancta ecclesia tunc in pace facta et amaritudo
eius amarissima. **M**inistri enim eius sicut dicit sanctus
Bernardus clauiculus seruare cepit antequam

et filij quos emittunt et exaltant greges nuntios
 spuerunt et macularunt ea turpimenta tpi qstu
 turpignias. huius milites. qstu clia. actu. neque
 Na neq pugnare ut milites neq evangelizant
 ut dia pntia sic dicit scilicet hildag' et sicut nos
 omis oculis nris videt. q' cuncta mstruata
 sine filia sua sui spualia mderius delectat
 et quibus tenebris iusticie obtebrata st
 et h' e' q' m Apocalypsi seq' **E**t q' angeli tuba
 acceperunt et percussa est terra p' solis et terra p' lune
 et terra p' stellis ita ut obscuraret terra p' solis
 capere die no' lucet terra p' solis et nocti filii **I**n firma
 mento eccie fecit deus duo magna luminaria
 sacerdotum videlicet et regum **S**acerdotum ut p'
 cesset ^{dici} i' spualibus regni ut p'cesset nocti i' filii
 bus **E**t cu' quarto angelo tunc rep'it. h' est q' n'
 p'ma illa ta solicia tpa p'tinuerunt et istud quartu
 aduenit. percussa est nefas q' iusto dei iudicio
 terra p' solis illi videlicet quibus d' **V**os estis lux
 mundi q' lux sigit p'latos spuales magistros **E**t
 terra p' lune i' filios rectores. et terra p' stellis
 i' spuales minores q' d' sicut sunt clia claustra
 les mōchi stimomales ita ut obscuraret terra
 p' sole **C**onsideremus q'les aliqui fuerunt apostoli
 caud males epi q'les fuerunt reges et principes
 q'les fuerunt filii clia et monachi et mspiciamus
 p'p' quales sunt hodie isti q' eis t'm p'lo nomine
 successerunt et tunc in vitate dicitur possimus q' ob

Scurati et obtenebrati sunt ita ut diei non luce-
ant et nocti non splendeat. Quod luceat miser
et miserabiles cum nomine dei blasphemet ubique
per eos. **Deq.** Et vidi et audiui vocem unius aquile
volantis per medium celum dicentis voce magna
ve ve ve habitantibus in terra. De ceteris vocibus totius
angelorum qui erant tuba cantum. **Ad 6.** vult quod
beatus iohannes in hoc quarto tempore vidit et audiuit vocem
unius aquile volantis per medium celum voce magis
dicentis ve ve ve habitantibus in terra de vocibus tunc
angelorum qui erant tuba cantum. **Ad 7.** aliquis forte
in hoc quarto tempore floruit in ecclesia quod aquila merito
possimus apparere quod ecclesia tunc in angelorum qui
adhuc cantum sunt. et tres plagas tunc futurore
tempore quinti sexti et septimi predicti. **Ad 8.** inuis ad
quartum istud tempus vile et misere sit. tunc aliquos
sanctiores invenimus qui in eo floruerunt quod aquila
non inconuenienter apparet sicut ubi quid in fratribus
sancti bernhardus clauuallensis abbas. In anglia
sancti thomas episcopus et martini iohannem florentis
cenobii fundator qui etiam spiritum propheticum habuisse dicitur
et plures alios quos enuare longum est. **Et** vult aliquis
corpe tunc re predicti scire non possumus. **Oportet** ergo
et merito est ut sanctam hildegarde huius intelligentia spiritum
enim in quarto isto tempore floruit et ipse tunc re ad hunc
futurum in libro qui vocatur liber. **Sinore** spiritum predicti
et ipse aquile volanti quemetissime apparuit. **Et**
enim sancti iohannes in figura et analogia aquile apparuit per eo

q̄ cetis sublimis dūitat p̄betiam q̄dplams
 cū dñs q̄dam ad celū volauit & q̄ archana
 sua & secreta sua de q̄ pl̄s cetis reuelauit Ita
 & h̄ b̄ra virgo. h̄ m̄to et recte q̄patur volati
 aquile **E**xon̄ em̄ In p̄ncipio erat s̄bū q̄ p̄
 h̄ancs sublimis volando edidit. h̄ ista fili ro
 lams mirabili exposuit **S**alis **I**ohannes in pa
 thmos insula relegatus apocalypsim descriptit
 ita h̄ ^{magis} magis infirmitatibz semp ligata om̄s
 libros suos p̄ apocalypsim h̄ & p̄ reuelacione
 didit **S**anctus **I**ohannes virgo est claus a dñs
 h̄ q̄ virgo est electa a dō **N**ā cū quinquēnis
 esset a p̄ntibz in mōsteriū dō est oblata & ab ip̄a
 infancia sua sicut libri ei⁹ testant⁹ semper in
 q̄tēplacione & visione dei fuit & ideo recte volati
 aquile q̄patur **A**ut̄ aut̄ voce maḡ re re re h̄
 tantibz m̄tia de cetis volatibz totū anglore qui
 erat tuba tamē op̄ tres plagas sū adhuc fu
 turoz t̄pm .i. quida septi septimi in lib̄ d̄more
 spm̄ ita manifeste p̄cedr̄ ut possit aud̄ p̄cū
 narrare p̄rita qm̄ p̄dicere fut̄a. & q̄ eadē ta
 re in libello q̄ de quinqz t̄pibz ap̄ilauit s̄pta s̄
 vbi s̄pta sūt in margine eiusd̄ libelli anota
 to ut diligens l̄cō cito inueniat q̄ requit & ut
 ego q̄ mercede illo nō frauder q̄ reprimittit s̄p̄
 tura suis amatoribz & expositoribz dices **C**um
 elucidat me vitā et̄nam habunt **I**gitur libz
 intueri quō h̄ sp̄ualis aqla p̄ mediu celū ro

lauit et quō voce magis clamauit *ve ve ve* In
apocalypsi pene ubiq; p̄ alū scā ecclā intelligit
Volauit igitur h̄ b̄tā p̄ mediū celū qz in scā ecclā
valde sublimi et ammirabili vita floruit. volauit
qz suspensa a t̄renis curis fuit a t̄renis nego-
cijs a t̄renis cogitacombz a t̄renis locucombz
magna qz voce locuta est qz q̄ndq; d̄x̄ vel s̄p̄s̄
dei v̄lū fuerūt nō sua deo em̄ iubente v̄mo cō-
pellente m̄p̄ acquieuit scribe et p̄dicare **P̄t̄a**
in consilio t̄ruen̄s̄ libri eiꝝ canonizati s̄t a d̄o
Eugenio p̄p̄ monēs et p̄cipiēs ut q̄ndq; ei d̄us
reuelaret scribe nō omittat **Igitur** ab illo temp̄e
et deinceps ab omibz in tanta reuerēcie h̄ita
est ut verba et scripta eiꝝ q̄ verba ip̄s̄ dei ven-
pent. **Et ideo** v̄t̄ d̄ic̄ qz voce magna d̄ixit
ve ve ve qz tribulacōe t̄um adhuc fut̄r̄e t̄p̄m
q̄s̄ p̄dicauit et s̄p̄s̄ iussu dei et auct̄e d̄m̄ apl̄i
ei fecit **Nūq̄** nō magna vox fuit q̄ usq; h̄odie
in libris eiꝝ audit̄ et usq; in fine sc̄li audietur
Nūq̄ nō magna vox fuit q̄ indubitanter est
plata et ap̄lica auct̄e firmata. **S̄c̄ndū** etiā
qz sicut sp̄s̄ sc̄s̄ in die penthecost̄e sup̄ apl̄os in
igneis liguis aduēit et eos sc̄am om̄i lingua
v̄lū docuit ita et sup̄ h̄ac b̄tām sicut sc̄ptā eiꝝ
edict̄ ad quadraginta duos et̄ annos max̄ie
chorusacōis ignei lūte ap̄to celo euēnēs
totū cerebrū eiꝝ t̄n̄sfudit totū cor totūq; p̄t̄q;
eiꝝ velud flāma nō ardēs s̄ calēs ita islam

mauit ut sol aliq̄ rem calefaciat **E**t statim om̄
 catholicorū librorū serie tam vetis qm̄ noui tes
 tamentū ad integrū et p̄f̄c̄ intellegit cū de sc̄p̄
 turis nihil vniq̄ didicit nisi solū psalteriū
 more nobiliū puellarū a quadā melusa m
 more sancti isidori q̄ ē claustrū nigrorū mo
 nachorū **V** rogo om̄s qui hęc lecturi vel audi
 turi sūt ut in v̄itate velint pensare q̄ et q̄lis
 cuius m̄tis ēre sc̄itatis h̄ b̄t̄ existimada ē
 q̄ an̄ mille ā nos a b̄to ih̄ae ap̄lo et enāglista
 mysticas ē verbis p̄signata et p̄m̄diata **S**up
 quā etiā cū aplis aduenit ignis d̄ing non
 gl̄m̄d̄s s̄ illuminad̄ nō q̄m̄d̄s s̄ lucens et
 tribuit ei sciām et intellc̄m om̄ catholicorū
 librorū cū sicut d̄m̄ est m̄docta s̄t et nūquā
 l̄rām didiciss̄ **E**t iā temp̄ est ut ad quātum
 tēp̄us accedam̄ **S**eq̄ **E**t quātq̄ angl̄s tuba
 cecinit et vidi stellā de celo cecidisse in terram
P stellā hanc significat̄ illi de quibz h̄ b̄t̄ h̄
 in ep̄la ad Colom̄st̄ p̄ph̄t̄ q̄ q̄ in oī sc̄itate
 ceciderūt sūt q̄ recte de celo dicunt̄ cecidisse in t̄
 ram **E**t d̄l̄cta matre sua eccl̄a ad laycos et ad
 p̄ncipes t̄renos qui rā p̄ t̄ram figurant̄ eo
 q̄ t̄rena sapiat̄ se adiungent dicētes eis de ep̄is
 de d̄cas de c̄tis sp̄ualibz v̄nis **E**re istos vobis
 cū esse patrum q̄ totā t̄rā imaculosis m̄q̄ta
 tibz suis polluit **H** et h̄y. scl̄aribz p̄suadentes
 maximū sc̄sma m̄ scl̄ares et sp̄uales semina

but. ppl's em et pñapes de illoz gñfacc gau
debut et in oibz eoz obediens voluntati Ali
qz homines sicut dicit scā. h. q. eo tpe in fide ca
tholica. i. cathari corabunt istos timebunt et fer
uili officio eis ministrabunt et qñtū pot. erunt
eos imitabunt. Et h. est q. sequit. Et data est eis
clauis putei abissi. et apuit puteū abissi et ascē
dit fumus putei abissi sicut flāma fornacis mag
ne et obscuratq. est sol et aer de fumo putei et
de fumo putei exierūt locuste in terram. Notū
est eis qui sacras scripturas intelligūt q. p. abis
sū. maloz cordū homīnū significat. obscura et te
nebrosa sicut uideoz gentiliū hēncorū maloz
p. pñapoz. Et quid signatur p. puteū abissi.
p. facto heretici omibz hēticis qui ab initio p. pñ
amitans fuerūt execrabiliores et imundiores. Isti
sunt quos nūc germania catharos appellat flā
da p. phles gallia texanacis ab usu texendi. In
textis em et in cellarijs et in latibulosīs locis
cohabitāt et q. sunt ab eis in occulto tūp. et etiā
dicē. Isti p. pñ. mirabiles vñ misēribiles eroces
et p. abhominabiles imundicias suas nō plū a
bissus s. etiā puteus abissi in apocalypsi mēpū
tur. Clauis hūc putei. i. catharoz sūt pñapes
et ppl's catholici quozū timore hactenq. clausi et
refrenati sūt. ita ut nusq. in manifesto audeant
cōp. Cū autē quidā angl's tuba canē cepit
h. ē cū quidā tpe aduenit et h. acco sicut spero

et ad stella. i. illi qui p stella significat^r de celo
 cecidit in terram qz sola frena sapientie tunc dabit^r
 eis clavis putei abyssi. i. principes et populo catho-
 licis qz catenis hereticos clausuram et refrenauerunt
 timore et pietate sua ptem hereticorum illorum iuuua-
 bunt qui p stella signant^r. Et sicut p^r h. m. pli-
 bus dicitur locus. omnes in hoc mundo qz filium quem dicit
 in p^rone hereticis qui p stella signant^r ut nullo
 modo de cetero putant^r. qz epi et diaconi et regi clausu-
 les ita sunt ut actenus fuerint in tantis s. diuicijs
 in tanta gloria et in tanta libertate p^rea cogit^r no-
 lunt eos ut ita vniat^r ut quondam vixerunt p^rede-
 cessoribus eorum. Quibus pontificales dignitates et omnes
 in spuali hitu sub eis degeneres cum clausura
 celi multum resistere laborabunt excommunicantes eos
 infantes eorum non baptizantes missas non celebra-
 tes diuini officii non p^rsoluentes. Hinc p^rdictorum hereti-
 corum sasina in t^rm crescet et qualescet qz plime
 gentes sic dicit p^rdictus h. et multo populo ad regibus et
 principibus tunc in hoc mundo quem dicit q^rtingit eos
 de t^rm suis expellat et tunc sicut n^o dicit plime
 ciuitates et plima claustra destruentur et spua-
 les de locis suis et de p^rua sua expellent^r. Inter
 hec oia ap^rietur puteus abyssi. Illi em abhominan-
 di qui p stella signant^r celum qz figurat^r p puteum
 abyssi. i. kathari m^r cetos errores suos dicit or-
 dme sacerdotum in romana ecclesia et in oibz ecclesijs
 p^risse et nusqz inueniri veros sacerdotes nisi in

sua secta. **H**ec et hys filia dicit. In exordio etiam
suis vita episcoporum et clericorum subsanatur quos non esse
veros episcopos et veros sacerdotes iam multo tempore missa
venit. **C**um ergo stella et hys qui per stellam figurantur
in terra ceciderunt. Delictis spiritualibus laqueis se quique
erunt et etiam per reprobam vitam episcoporum pure instin-
tissime predicare cepimus et data sunt ei clavis pu-
teri abissi. et illi quorum timore actenus quidam fuerat
hauriri. et repugnare et expellere cepimus episcopos et sub-
ditos eorum ad consilium istorum tunc aperietur puteus abissi
qui actenus quasi clausi latitauerunt et vitam episcoporum atque
ceterorum spiritualium subsanauerunt qui audientes predi-
cacionem illorum qui per stellam figurantur quasi spirituales
videntes etiam auxilia principum et populi iam manifeste
et sine timore vultu qui actenus clausi fuerant de la-
tibus locis suis egredietur. illos qui per stellam
signantur venerabiles et etiam ipsi errores suos predi-
cantes et secta sua. **V**nde dicit scriptura. hys in epistola ad Co-
lomen. quod alij homines qui eo tempore in fide catholica
errabunt istos timebunt et servili officio eis ministra-
bunt et in quibus poterunt eos imitabuntur. **T**unc ascendet
fumus putei sicut fumus fornacis magnae. **F**umus
fornacis magnae est caligo maximi erroris et tribu-
lacionis qui fuerit et sub antichristo. **E**rgo etiam pseudoprophetas
et pseudoprophetas et dabit signa et prodigia ita ut
in errorem ducantur si fieri poterit electi. **V**nde quod illi
pervertere non possunt persequuntur et occidet antichristus.
Alia euemiet per predictos sasmaticos et hereticos

Surgit enim ipsi pseudo christi qui per stellam signantur
 et seducti inimitabiles cum dicitur gesta h. q. populus de ip
 sorum quod facere gaudebit quod iusti ei videbuntur. **Sur**
 gent quod pseudo prophete et kathari de puteo abyssi
 egredientur et multos demergent in abyssum si quidam
 isti pueri non poterunt persecutores principum et populi
 maxima sustinebunt. **Sequitur.** Et obscuratus est
 sol et aer de fumo putei. hoc est quod in evangelio dicitur
 hic mysticus verbus. obscuratus est sol et aer de fu
 mo putei. In tanta enim caligine persecutores et er
 rores. sol. i. iusti et veri spirituales. aer. i. iusti scilicet
 res obscurabuntur. i. aliquantulum titubabunt ita ut
 si fieri posset in errore ducantur. **Et.** Et de fumo
 putei exierunt locuste in terram et data est eis po
 testas sicut pradem habent scorpiones terre. **Effuga**
 tus et expulsus episcopus et clericus pene omnibus. locuste
 i. heretici tam illi qui figurantur per stellam quam illi qui
 per puteum abyssi signantur. exierunt i. exibunt
 in terram. **Nota** quod in apocalypsi et in omnibus proph
 etis scripturis plima dominus per figuram quod dicitur glemp
 sis per quam futura prouidentur tempore preterita. id est. sicut
 quod prophete prouiderunt tam certe et immobili sit futurum
 quam si sit iam preteritum. Inde est quod dicitur. exierunt i. terram
 i. exhibuit in terram subaudiendo predicando errores suos.
 Tale est etiam quod sequitur. **Et** data est eis potestas
 i. dabitur eis potestas. sicut habent pradem scorpiones
 terre. **Scorpio** sicut dicitur. expostores sacre scripture
 beatus Hieronymus et beatus Gregorius blandus est de facie

= quod sunt per

et cauda pungit occulce. q̄ cū pūgu nō sentit
 et postea cū pupugit diffundit venenū. **Sili-**
 tudo h̄ p̄tatis et natē dabit. **Iste** p̄missione
 dei nā sicut d̄ sc̄a h̄ placidos et quietos eph̄
 bebūt se hominibus et q̄ in oī s̄tate p̄pōndit se
Ecce blanda facies scorpioni deinde venenū
 p̄fidie infundit inferis p̄dulces sermones
 seductores corda innocentū q̄ tūc nō sentiunt
 q̄ eis infundit. s̄ p̄tata senat̄ cū maximo
 dolore in tormentis p̄tā morte vel in hac vita
 p̄lamenta p̄m̄e cū se deceptos recognoverūt.
Ecq̄ Et p̄ceptū est illis ne lederet fenu t̄re
 neq̄ om̄i vunde neq̄ om̄i arbore n̄ t̄m̄ h̄or̄
 qm̄ nō h̄nt signū dei in frontibz suis. **Dis̄ sc̄a**
H̄ q̄ in t̄pe illo erit sicut in t̄pe helie q̄ deus
 suavit sibi vij milia vxor̄ q̄ nō cūauerūt
 genua corā baal. **P̄tā** dicit q̄ quidā clericare
 fortissimi milites erūt in iustia dei q̄ vniliter
 resistent eisde h̄eticis. **Itē** dicit **Sz** et quascūq̄
 congregatōes quarū iusticiā sc̄a est monē non
 poterūt et h̄ ē arbitror q̄ h̄ iusticiā v̄bis dr̄
 et p̄ceptū est illis ne lederet fenu t̄re neq̄ de
 vunde neq̄ om̄i arbore. **Ecq̄** Et dñm̄ est illis
 ne occiderent eos s̄ ut cruciaret̄ m̄sibz quidē
 vtrū a sc̄m̄ l̄ram accipiendū sit q̄ dr̄ m̄sibz
 quidē sicut illud de i. ant̄. et data de eis p̄tā
 sua. xl. ij. an iusticiā intelligendū sit futurorū
 me ignorare. **Nā** b̄tā h̄uldeḡ nullū t̄m̄ t̄o

minu h9 tribulacoe detraunt **E**t dicit in quodam
 loco de illa tribulacoe sic **I**nfideles h9 d9 isti 2
 a diabolo seducti stopa v9a erit ad castigandu
 v9a q9 deu p9re n9 colutis 2 t9 diu v9s crucia
 bit q9 adust9 in iustia et iniquitates v9e purge
 tur **E**t in libro d9more xpm sic dicit **E**umq9
 h9 d9 p9dictis afflictionib9 purgati fuerint
 t9 d9 p9fatore p9iore manuet atq9 iusticiam
 in cunctis eccl9asticis institutionib9 purgati fu
 erint q9 deo placate s9nt q9 dei timore apphen
 dent 2 illis pl9ma bona sup9addent **E**t et tam
 noue 2 t9 mandate ordinaat9 iustie 2 pacis re
 adueniet ut h9 d9 inde mittatur d9ctes qm ta
 lia p9us nec viderunt nec cognouerunt **I**n diebus
 illis vera estas p9 virtute dei erit q9 t9c omnia
 in vitate q9sistent sacerdotes s9 monachi v9giles
 q9 et q9metres 2 relique ordines in vitate stabit
 iuste et b9 vinctes oem sublimitate 2 sup9flui
 tate abicientes 2 multas d9cias n9 mltas fucul
 tates h9c volentes q9 auid9 occidit s9 d9ct9 v9 no
 bis q9 p9ccauimus **N**on de p9ccato timore 2 p9ccato
 dolore q9fortabim9 2 q9 p9uissim9 auid9 fulge
 bit et sic p9 longa t9pa s9ntas et iustia 2 p9p9
 durabit **T**unc etia v9ri angli homib9 adhe
 runt noua 2 s9m q9sacem in eis videntes q9
 n9c p9ferencia p9ccata s9p9 ab eis dechnat **T**unc
 etia fortes et sapientes viri surgent 2 p9phabunt
 et omnia v9ra 2 noua s9pturay 2 om9 s9mone9

per spiritum sanctum effusos colligent et intellectum eo
sicut momie cum preciosis lapidibus ornabunt et de
fideles in his velut in speculo se considerabunt
sanctis et sapientibus viris quos deus ad ista percordia
in omni scriptura stant quod per spiritum sanctum effusa est
lucet et velut momie cum preciosis lapidibus ornata
lingua duo reliqua tempora sextum et septimum. Ego enim
vere scio quod ipse melius et vix exponat quam ego

Incipit propheta sancti Hildegardi de quinq; futuris temporibus
quod cepit Anno domini c. secundum quod ipsa dicit in quodam
loco post incarnationem magistri christi. Anno domini c.
doctrina opulenta et audens iusticia quam in christiana
more et spiritualibus constituerat tardare cepit et
in hesitationem vertebatur

Ut ad aquilonem et ecce ibi quinq; bestie sta-
bant quarum una erat ut canis igneus
non audens una ut leo fulvi coloris. Alia ut equus
pallidus. Alia ut inger porci. Alia ut lupo griseus
se ad occidentem vertebat. Audimus vocem de celo
in dicente. Omnis ovis qui in terra fuit ad finem
suum revertit ut ut mundus in defectu virum suare
posset ad exitum suum multas erumpens et calamita-
tibus effusus incutit tunc sponsa filii mei tunc a
primis filijs predicationis quod ab ipso predicta in fili-
is suis multum impugnet cum ipse in fine seculi ip-
sius et validior exurgens pulchrior et clavior
reddat quoniam homo ad amplexus dilecti sui suavis
et dulcis praebeat. Et haec visio quam dominus misit

designat. **V**ides enim ad aglonē & ecce ibi quīq;
 est stant q̄ sunt in carnalibz desideriis q̄bus
 macula peccati nō dēc quīq; ferocissimū cursu
 palū regnōz ferpēt in se bachantes. **Q**uia
 vna ē ut canis ignis si nō ardens q̄ cursu
 tpm illoz hominē sue ḡstacōis mordaces hē
 bit in sua quidē estimacōe velut ignis appentes
 s̄ in iusticia dei nō ardentes. **E**t vna ut leo fili
 ui colous est. **Q**m̄ cursu ille bellicosos hoīes sus
 tmebit multa quidē bella mouētes. si in eiō in
 tudinē dei nō inspiciētes q̄ in fuluo coloe rē
 na illa incipiet fatigacōem debilitatis mēte
 Alia aut ut equus pallidus q̄ tpa illa hominē in
 diluuio peccati lacuos & in velocitate voluptatis
 sue opacionū bonarū virtutū trāsiliētes pro
 ducit. **V**bi tūc cor regnōz illoz in pallore vi
 ne sue ḡfinget. qm̄ rubore fortitudis sue iam
 p̄et. **E**t alia ut inger porca. **Q**m̄ cursu ille ret
 tores magnā ingredinē tristitie in semetipīs
 faciētes hē & se luto inuidie inuoluetes & di
 uinā legem in mulas ḡuetatibz formationū
 & alioz simulū maloz ḡstponētes ac mulas
 sasinata dīnoze p̄ceptore in scitatie machina
 tes. Alia ut lūpus griseus. **Q**ia illa tpa hēbit
 hoīes multas rapinas tam in peccatibz qm̄ in re
 liquis successibz sibi infēntes cū in hys certa
 mibz nec nigros n̄ albos s̄ velut griseos in
 versucijs suis se ostēdentes. **D**ucunt capita

regnare illorum ea diuidentes deiciunt qui tunc
me ipse ueritatis multarum animarum ubi error er-
roris usque ad celum eriget ita quod filii lucas in
rioris suorum torculari nominantur filii dei non ne-
gantes sed filii perditionis abiacentes. qui diabo-
licas artibus volentes suas perficere temptabit
Et hec bestie ad occidentem se vertunt **Quia hanc**
Duca ipse cum occideret sole cadunt quod sicut ille
oritur et occidit ita etiam faciunt homines cum hanc nas-
cit et ille moritur **Observa quod hanc quique ipse cepit**
anno domini m c c et durabit usque ad mortem an-
ti christi **Observa locum quod istud primum tempus cepit anno**
domini m c c et durabit usque ad magnam scisma quando
episcopi et omnes clerici expellentur de locis et a ciuitati-
bus suis **Ubi de ipso quibus quibus excerptum de**
libro a sancto hildago qui vocatur liber de more operum
hanc diffusius quam exponendo loquitur quod in primo libro
sub breuitate dixerat **De cane igneo qui signat pri-**
mu tempus quod cepit ab anno domini m c c et durabit
quousque magnam scisma fuit sedatum

O res istos qui in iusticia torpent tamis ig-
neus sed non audens in libro scimus desig-
nat alijs in fortitudine fortioribus eos subsequen-
tibus in quibus homines quidam ueritatem inspicientes
et superdram leuitate deponentes ad iusticia se con-
uertent **Iusticia itaque ab incarnatione filii dei per**
plima curcula dierum relud ad excelsa sanctitatem
per quasdam scalas in fide catholica ascendit

et qui purissimus auro honore operum perfusa et plu-
 ata in eadem fide perfusa nec ulla indignatione
 priore operum sorduit sed inimitabilis persistit. Diebus
 illis plena longitudine usque ad superiorem mulie-
 bus leuitatis dies transactis in eadem fide per quam
 tam descensum indignationis cepit inclinari et
 quibusdam tenebris iniusticie obtenebrari. Nam
 iusticie et honestas more et cetera dignitates virtu-
 tum a diebus diluuii paulatim in hominibus creuerunt
 et ad fastigia sua paulatim ascenderunt usque ad
 dies prophetarum qui illa ita corroborauerunt ut maximus
 splendor usque ad filium dei daretur. Et deinde in
 apostolis et ceteris doctoribus per plenam longitudinem
 dierum in eadem dignitate et splendore durauerunt
 usque fere ad ortum prefati iudicis secularis apud he-
 magis quam timoris dei cultoris. ante cuius immi-
 cum paulatim decreverunt et ad deteriora inclinari ce-
 punt. Sicut etiam a diluuiis usque ad prophetas pau-
 latim sensum ascendunt. A diebus autem eiusdem iudicis
 rationis iniquitate ac obliuio iusticie et honestitatis
 sunt qui ita se dilacando et propagando quasi in mulieribus
 debilitate precesserunt usque ad alium rectorem specialis
 nominis gestatorem qui prudentiam et maliciam perpen-
 as huiusmodi qui iudicium dei occidit. In tunc diebus pre-
 fatus iniquitas atque superflue consuetudines more
 hominum per divina examinationem ad purgationem accidunt
 incallescere et ferunt atque spiritus eorum non tam acriter
 et tam acerbè non toleratur et a spiritibus suis percutiuntur.

ut hoies in piculis istis magno merore et tristitia
amoueat. si dies meroris et tristitie nondum
assunt. **I**usticia enim propter ad superum iudicem quod
rela sua ut super deum est dicitur. ^{vero} Ille vocat quoniam
me et suscipiens iusto iudicio suo vindiectam
super peruicaces virtutibus inducet atque tri-
stam deum iudicem et super ipsos grassari permittet
sic adiuvet dicentem. **Q**uoniam diu rapaces lupos
istos patienter et tollerabimus quod medici esse debent
et non sunt. **E**t quoniam patienter loquendi ligandi et pl-
uendi hinc. idcirco ut fieri assime bestie nos ca-
piunt. **S**celera quod corpe super nos cadunt et ois etiam
super eos aiescat. quod quod iustum est non clamat et lege
destruit quod admodum lupi agnos deuorat atque
in amplia voraces sunt. et adula quod plima pro-
terant et per talia peccata absque misericordia nos iudicant.
Raptores etiam etiam sunt et per auaricia quod quod pos-
sunt deglucunt atque cum officiis suis nos paup-
res et egenos faciunt ac se ipsos et nos contaminant.
Quare iusto iudicio diu iudicemus et diu iudicemus
eos quod seductores magis quam doctores existunt hoc
idcirco faciamus ne perreamus quoniam sic perueniunt
totam regionem sibi subiacendo disturbabunt. **N**unc
a dicamus eis quod secundum iustam religionem hinc et offi-
cium suum operentur quod admodum antiqui patres illa consti-
tuerunt vel a nobis recedat et ea quod hinc relinquit.
Et hys filia diuino iudicio exarati illis acru-
perponet atque super eos irruentes dicit. **primus** **re**

Nolumus hos regnare sup nos cu p'dys et
 age et reliqs sclaribz rebz sup qe pncipes gstituti
 sumus Et quid deat ut tosi. cu stolis et casulis
 suis ples mulier et pla arma qm nos hant Et
 et num quemdes et q dicy miles sic et miles dicy
 Omū abstrahamus eis qmō ut si iuste hnt Dili
 gentia qsidemq et cu mag disticta q p ariabz
 defictor oblatus sit et illud eis relinqm qm h
 rapina nō est Ompe em p recte diuisit omnia
 celū s celestibz. t'ra rō terrestibz Atq hoc mō ius
 ti diuisio m' filios sic videt q spūales hoies
 ea hant q ad ipos respiciūt. sclaris rō illa que
 eis quemiūt ita ut nent p istos alia p rapi
 nā oppmat Deus quidē nō pcepit ut tunica
 et palliū alia filio daret et alt' nudus remaneret
 Et iussit ut isti palliū illi tunica fbueret pal
 liū itaq sclaris p amplitudinē sclaris cure et
 p filios suos qui semp crescūt et multiplicam
 hant. tunica rō spūali p'lo grediet. ne nudu
 aut iuestitu deficiat. et ne plus q nō sit
 possideat Quapp iudicamq et eligimq ut oia
 q p'dicta sunt recte diuidant atq vbiūq pal
 liū cū tunica in spūalibz iuenit ibi palliū s
 trahat et indigentibz detur ne p idpiam qsu
 mant Et sic tandē p hanc iudicialē finem oia
 ista s'dm volūtate suas p'fice cohabidur Et
 pontificales dignitates. et omis in spūali hūi
 regentes sub eis Illis cū clausura celū p'mitq

multū resistē laborabūt. **E**t cū tandē p̄sensint
q̄ nec p̄tate ligandi nec soluedi nec cōfirmatiōe
oblationū suarū nec s̄ceptū amoris nec bladiis
nec minis ip̄s resistē potuit. dīno iudicio tēti
manē et supbia fiducia q̄ p̄us in semetip̄s p̄
hūerant deponētes et in se credentes corā illis
hūiliabūt atq; ululando clamabūt et dicit
Quia on̄potentē deū in ordine officij n̄r̄i abieci
m̄g. idcirco sup̄ nos cōfusio h̄c inducitur. videlz
ut ab illis opprimam̄ et hūiliem̄ quos hūiliare
et opprimē debueram̄. Nam illis sup̄ q̄ p̄ncipes
cōstituti eram̄ et hys q̄ nobis p̄ disciplinā subi
ciebam̄. d̄s finē subiectionis abstinxit et nobis
eos dñari p̄mittit. **E**t p̄ cōsiderem̄ q̄m̄ iusta
dī iudicia patim̄ q̄m̄ regna mūdi nob̄ subi
gare volum̄ sicut et nos subiugo dei eē debe
am̄ et q̄ voluptatē atq; carnalis concupiscē
cie p̄fecim̄ nec ob h̄ nullus arguē audebat
Deus em̄ gēti iudeorū p̄cepit ut sacrificia de
animalibz creatori suo offerret. s̄ illi iussa ei⁹ cō
tēp̄nentes in om̄ibz carnalibz sensibz se quērebant
Vnde et gētes alienarū sup̄ eos inducte sunt
Vobis autē ut spiritalē et vinū sacrificiū offeremus
indixit. s̄ nos pollutis manibz illud tractā
nō p̄tinuim̄ et cū dyademate s̄cepti sui nos
coronaret. sup̄ om̄ia nos exaltauim̄ atq; cō
cupiscētiarū carnis n̄r̄e om̄ibz modis cōpleui
m̄g. et id iuncta m̄r̄i sup̄ nos cōflant̄ q̄admodū

no

no

poribz pvaricationibz immo corp dñan sunt
 Et tūc tñ minores q̃ maiores vñsus ppli deie
 ita eidmabūt 2 ea que illi m̃r s̃t h̃ mō dispo
 nēt ut nōc iñstitu ñ m vñtu defm̃ hāt 2 ea
 sclāibz h̃i obprobria democps nō sustineat **H**
 ā tam m sp̃itali qm̃ sclāi pplō q̃ m p̃ma h̃pā
 diei mapienē 2 demde relut m t̃ra m plenū
 opus pducenē 2 tamde q̃admodū m sp̃ ex to
 to p̃ficient 2 om̃s p̃dus hom̃i q̃ post p̃ctū
 p̃siderabūt 2 m aliu modū qm̃ modo sint dy
 p̃onētur ita f. ut quisqz ordo m sua ṽtitudine
 q̃sistat 2 ut etiā liberi ad honore libertatē sue
 2 famuli ad debitā servitutē subiectionis sue
 reddant **E**z tñ m̃r h̃ om̃a relut leo m lib
 scinas dura etiā crudelia bella timore dei ab
 icto multos exsurgēt 2 plim̃i hom̃i m oc
 asione cadent 2 plime ciuitates p̃ destructas
 vñt **S**icut em̃ vñ fortitudinē sua fēmineam
 molliā vñcit 2 ut leo reliqz bestias superat ita
 et crudelitas quorūda hom̃i quēctē aliorū m di
 ebus illis p̃ diuinū iudiciū q̃simet qm̃ deus
 crudelitātē penarū ad purgatiōem iniquitatū
 immas suis tūc q̃adet sicut etiā a p̃ncipio mū
 di semp̃ fecit **Hic finitur p̃mū cō**

Quoz h̃oies p̃dās afflictionibz purgati fiunt
 tēdiū p̃rehoz m̃erent atqz iusticiā m cūctis
 eccl̃iasticis institutionibz que deo placare sint
 p̃ timore dei apphendent 2 illis plima bona
 sup̃adcent et hoc tam m diebz pacis qm̃ belli

Et cuiusque laboris facient Et tunc iustitia vestre spon-
sa nominabitur quia in locum vestri regis relictam coram vobis
ducat. Cuius studium fuit ut in medium quendam legum
precepta per simulationem servaret et in medium consue-
tudinem prout podalitates sibi quingerent unum et vexil-
lum abiacet quia predicta dies velut grabatam eorum
hominibus in quibusdam constitutionibus ecclesiasticis man-
data observantibus in quibusdam vero omnia illa velin-
quentibus. **O**mnipotens namque deus qui verus salomō ē
sponsam suam et iustitiam cum omnibus ornamentis suis
et cum omnibus ecclesiasticis ordinibus ornabit ita ut or-
namenta eius palam appareant. quia grabatam huiusmodi in illa
obscuraretur ut aliqui iudei non possent. Unde et
dies illi ducem in utilium diebus demonstrabit et
solatio desolationem evacuabit quodammodo nova
lex veterem legem imitatur. et ut ipse curacionis
tempus casus ad meliora perduxit. **C**um si predicta ma-
la etiam levitate et in scandalum consuetudinis sue
incomposita manerent. veritas ita obnubilaretur ut
tuites celestis ibidem moverent et omnes ecclesiasticas
instituciones grammarent velut heredes absque vero de-
essent. **N**am pervarietates iusticie in tali obprobrio tunc
erunt quia mulier quae iusto coniugio relicto adulterium
facit quia ecclesiasticas precepta pervertendo quia ad-
ulterium pergit et id etiam afflictione et desolatione
sustinebunt. quodammodo fera quae a viro suo relicta
desolatione illius caret. **E**t et tam novae et ingenuae
ordinationes iusticie et pacis tunc advenient ut heredes
inde ammentur dicentes. quoniam talia prius nec au-

dierit nec cogitauerit & qd pax an die iudicii
 ipso data sit. sicut etia pax pnu aduentu filij
 dei pauerit. **H**imox aut supuenturi iudicii
 pleni gaude no valentes s oem iusticia in ca
 tholica fide ab onpotente qrentes. iudici etia gra
 dentibz & illu ia adesse dicentibz que remisse mo
 negant. **P**ax e illa q aduentu incarnatois filij
 dei pesserat illis diebz pleni pficiet qm for
 tes vni in magna pphia tut surgent. ita vo
 ome gme iusticie in filijs et in filiabz homi to
 floreat. velut p pphiam serui meu in voluntate
 mea sicut p dcm est. **I**n die illa erit gmen dmi
 in magnificencia et glia & frs tre sublimis & ex
 ultatio hys q saluati fuerit de isrl. **H**is fine in
 tellis h mo accipiendy e. **I**n die has ad angli pa
 cem homibz data canerit fuit filio meo de regie
 nato ab eiste anglis magnificaty. a pastoribz q
 q cu pia deuotoe qrebant glificaty. **F**ructu tre
 au pax reddita erat et cui aer suauitate mis
 trabat. suphabundans et gaudiu illis qui de
 pata tribulatoe maiore liberati erat in filijs
 iacob qz multas ebulaciombz iusto iudicio pue
 contebant. **E**t et cu lux fidei vere corda fidelu
 illustrabit filio meo in ipso glificabit qm illud
 de me exisse credent atq magnificabunt vbi eum
 in glia ad me redisse qfitebunt. **Q**uapp & ipso
 fructu bonore opm sublimabit. **E**xultatio qz
 in eis augebitur cu diabolica pte erepti et
 de tartareis pemo liberati int filios dei co

putabunt floridius aut vinee sabaoth q̄ de flo
re vigne aaron pressit q̄ p̄ sp̄mā serpentis nō
m̄caluit qm̄ filius meq̄m cruce passus est exauit
q̄ oculi uideore m̄ umbra mortis ḡuati fuerunt
vbi vba p̄phie audientes. ea cū vtro flore abiac
vnt q̄ tota t̄ra ḡgnouit cū m̄ cruce exp̄rauit
Et id etiā sc̄ipos occiderūt & sic tā m̄ reti qm̄ m̄
nouo testamēto exauerūt. **E**m̄ vtro testamētū
fiat h̄yemps est. q̄ oem̄ vuiditātē m̄ se abscondit
Nouū v̄ q̄ estas q̄ ḡmā et flores p̄ducat. **E**m̄
p̄ ip̄e etiā lamētantibz se dicebat. **E**m̄ vuidi
h̄ facit. m̄ arido quid fiet. **E**m̄ finē m̄tellat
hoc nō accipiendū est. **I**p̄e vuidē lignū fuit quia
oem̄ vuiditātē v̄tutū p̄tulit. s̄ m̄ ab m̄ d̄is
abictū est. **A**ntix aut̄ aridū lignū est qm̄ oēs
vuiditātē iusticie ḡulcās. ea q̄ m̄ v̄tutē m̄
v̄da sūt. arida. facit. **V** etiā ad m̄hilū deducit
Vuide q̄ lignū illi dies fuerūt. m̄ quibz hominē
resp̄m̄ rep̄acōis om̄ bonore h̄ebant & i quibz
nullū timorē futuri iudicij nouissimū t̄pis me
tuebant. **A**ridū lignū est decessio de qua paulū
electū v̄s m̄eū loq̄. an̄ filiū p̄diciōis appellat
vbi etiā om̄s dolor sup̄ueniēs celū et t̄ra q̄mo
uebit. **C**elū quippe et t̄ra m̄ fut̄o iudicis moue
bunt q̄ admodū m̄ vuidi ligno p̄signatū est
cū rota firmamētū q̄ plūma signa m̄ se h̄t illo
occulbente splendorē lucis subtraxit sicut etiā
m̄ p̄diciōis v̄rbis p̄phie ostenditur.

In diebus itaque supradictis suavissime nubes cum
 suavissimo aere terram tangent. illaque vividitate
 fructuositatis exsudare facient quod homines ad omnem
 iusticiam tunc perhibunt quod admodum in prefato tempore se-
 minis debilitatis fructuositas terre deficiat quoniam ele-
 menta peccata hominum violata in omnibus officiis suis
 destituta tunc fuerunt principes quod cum reliquo populo
 iusticiam dei recte ordinabunt. et omnia arma que
 ad necesse hominibus putata erant medicentur. Illa tamen fla-
 mena observantes quibus terra colitur et quod ad necessarium
 usque hominum respiciunt. sed si quis ea transgredietur ferro
 proprio necabitur atque in desertum locum abicietur. et ut
 nubes iterum et suavis pluviam tunc emittet ad fructu-
 tum iusti hominibus. sic et spiritus sanctus rorem gratie sue cum
 prophetica sapientia et scientia in populum fundet ita ut ille
 tunc appareat quod in alium modum bone conversationis mu-
 tatus sit. Recte namque lex umbra spiritualis vite fuit
 quoniam illa tota per creaturam signata erat. velut etiam
 in hieme omnes fructus terra abscondit et nequaquam emi-
 tuntur quod nondum formati sunt. Hec eadem lex estate habebat
 quoniam filius dei nondum incarnatus appuerat. sed ipso ve-
 niente. illa tota in spiritalem significacionem mutata
 fructus eterne vite in preceptis evangelii ostendit quod ad
 modum etiam estas flores et fructus producat. In diebus
 etenim illis vera estas quod virtute dei erant quod tunc
 omnia in veritate consistunt. sacerdotes. scilicet et monachi
 reges quod et principes et reliqui ordines in veritate
 stabunt iuste et bene viventes. semper sublimitate et
 supfluitate divitiarum abicietes. quoniam sicut per tem-

piem nubiu et aeris natē uoluntas fructuū tūc
p̄ducat ita et ḡmen sp̄italis uite p̄ grām dei tē
ppalabit p̄ph̄ia quippe ut p̄fatū est tūc apta erit
et sapiā iocunda et robusta et om̄s fideles in hys
velut in speculo cōsiderabūt se Et tūc etiā veri
angeli hominibz familiarit̄ adhēbūt noua et scām
querisacem in eis vidētes. cū nūc p̄ fēterā pe
cata cor̄p̄is ab eis declinet. si et tūc iusti gaude
būt ad etiā p̄missionis tendentes et sp̄em eterm
p̄mij expectantes et tūc plene nō letabuntur
q̄ futurū iudiciū ad eē t̄mēbūt et h̄ in silitudine
p̄gimorū facient qui ad p̄riam suā tendūt ple
nū gaudiū nō h̄ntes cū adhuc in p̄gimorū s̄
Iudei aut̄ et h̄etia tūc valde letabunt̄ dicentes
Gloria mā in p̄ximo ē. et illi gaudebunt̄ qui nos
fatigauerūt et expulerūt. Atq̄ qm̄ plim pagā
norū p̄amis se tūc adiungent. copiam bonorū et di
uitiarū cor̄p̄is videntes atq̄ cū ip̄is baptizati xp̄m
p̄dicabūt q̄admodū in t̄p̄e ap̄lōe sc̄m est. inde
is q̄ et h̄etias dicent. Quis gl̄iam vram dicit
h̄ moris et̄na erit. et q̄ vobis p̄ncip̄ vrm̄ dicitis.
illi q̄ sine in maximo honore et p̄iculo vidētiis
atq̄ tūc ad nos ḡt̄im̄. Die illā insp̄ientes
qm̄ nobis stupe aurore videt̄ stella maris maie
ostendit. Dies itaq̄ illi fortes et laudabiles in pa
te et stabilitate erūt et silēs armatis milibus
qui in rixā iacētes hostibz suis insidiant̄ quos
ad mētionē p̄secunt̄ Et aduentū nouissimū

dei annuntiabit. qz qz pphie boni vel gre pre
dixerat in ipis opebatur. **C**apitulum qz religiofitas
et scitas in eis qfirmabitur qm si filius dei apphie
pdaus no fuisset. et velut in utro odi remisset cito
obluionem tradetur sicut et p diti ho qui latere
aduemes citissime destruet. Acti p fata iustia
et religio ad fatigacem debilitatis in eisdie dieb
interdu in hoibz melmabit. si vices suas cito ve
lunet. Interdu etia iniquitas surget et itm cadet
Interdu qz bella fames et pestilencia et morta
litas gffabunt et itm euanescent nec omia in
vno statu. ac tenore diu tunc stabunt. si hac et illac
mouebunt ita ut nunc appareat nunc at el abeat.

Sed et in **De eq pallio qz tertiu tpe sigt**
ipis dieb me omia hec. q admodu equus in
libro sciuias demonstrat petulancia more atqz iac
tancia animore necno plenitudo voluptatu et
aliarum vilitatu absqz reuerencia in hoibz multo
tius exurgunt qz illi in quiete pueri quiescentes
et habundancia frugum redimantes nullo me
su belloz trebunt nec penuria frugum qstingit
S; si sibimet tbuentes. deo aq omia bona proce
dunt debitum honore in hys non exhibebunt.

Quapp et tanta picula pferu quiete et ha
bundancia subsequit qnta p rifa non st.

Nam cu hoies in hmoi quiete ut p dicit est re
sidebunt. nulla picula metuentes. alij dies om
doloru aduementu in quibz lamentabilis rix

Sed in re

De iij tpe

aplyaz. atq; vox filij dei adimplebitur. homib; p
timore cōtinuare afflictionū mortē desiderantib;
Ut q; nati sumus. **E**t optantib; ut montes deciderent
sup eos priores nāq; dies dolorē & calamitatū
aliquā refoallacionē & repacem habent mēdū
Isti aut omī dolorē & iniquitatē plem. a malo nō
cessabunt s; dolor dolorū. iniquitas iniquitātū in eis
accumulabitur & omī hora homicidiū & iniustia pro
indulo gputabuntur & q;admodū aīalia ad man
ducandū occiditū ita et hōiēs in furore aliorū
in eis & dieb; interficientur. **T**ū em̄ gentes pagano
rū rānos in pace reside et in sū locupletos ee
videant. crudelē fiduciā in fortitudine sua hū
tes dicent. **C**ristianos armis nōs inuadunt qm̄
sine armis et sine robore sūt. & eos sicut oues oc
cisiōis cape & occide possunt. **E**t sic de longin
quis regionib; feruassimā atq; inuidissimā gen
tem quocūq; tu et se in formacōe et in inuidi
cia atq; in oī malo adiungent. & pph̄ rānū vbiq;
vapores et p̄lijs inuadent. & pluris regiones et
ciuitates destruet. **E**ccl̄iasticis q; disciplinas q;
plurimū rānitatib; & inuidicijs polluet et omīs
quos poterūt eodem mō polluet & gāmmabit
En̄ et dies illi alios dies pessimos futuros man
festabit. **A**duertū q; p̄diti hōiēs denūciabunt
qm̄ ut inuidy qui inuidia semp se polluit
inde nō saturat. sic et idem dies inuidia re
plem erit nec hys saturari valebit. **A**z & dō

p̄uidens clava v̄ce d̄xit **D**iuiserūt sibi restimē
 ta mea ⁊ sup̄ veste meā miserūt portem **Q**uā
 uis ad c̄titudinē futurę ad l̄rām de p̄t̄is so
 net de futuris t̄n sic accipiendū est **I**nduli
 p̄ multā stragē infidelitatis diuident secundū
 cōlūtates suas ordinacōes s̄lācū dignitatū
 ⁊ opacōnū quibz velut restimētis in ecclesia
 indutū erant atqz sup̄ hos qm̄ q̄i vestis mea in
 sp̄ituali vita michi viamores erāt mittūt qm̄
 plimas unitates cū eos a c̄titudinē viarū
 suarū audire ⁊ omnia v̄ra ecc̄iāe p̄ destructōes
 ad nihilū redigēnt atqz cū sup̄ eos dederūt
 leges iniquitatis ut eos om̄d p̄uertat **E**t hys
 malis etiā dauid r̄ndit dicens **T**u autē dñe
 ne longauis auxiliū tuū a me ad defenacōes
 meā aspice **H**uius s̄m̄e m̄tellaie h̄m̄d accipie
 d̄ est **E**go etiā q̄ sponsa filij tui o celestis p̄
 esse debui q̄uis m̄d debilitata sum . ad te o p̄
 om̄ vocat̄e . p̄tens ne differas m̄ auxiliari
 qm̄ mēbra mea q̄ mēbra filij tui sūt in destruc
 tiōe ⁊ dissensionē radunt ac iō ad defendendū
 ⁊ me illos q̄ntociqz mēbra odōs infidē one
 ne a te neglecti oīo cōteram̄ **E**t filius eiusdem
 v̄bis ad patrē loquit̄ **O** p̄r ego semp̄ traditū
 ⁊ tu me misisti carne vestiens me ⁊ sic et in
 tra ambulauī ⁊ q̄q̄ me iussisti h̄c p̄feti quia
 vitas tua sūt ⁊ ideo etiā om̄es inimicos meos
 sub pedibz meis p̄sisti ⁊ sup̄ ip̄os sto qm̄ in

sinistra pte sunt & ad te nō p̄tinet q̄ vñ op̄
tūū ad dextrā tuā est **U**lud q̄ tecū op̄r q̄ad
modū an̄ exōdū dñe p̄ordinauit . atq; inimicos
tuos iudico velut dñs scabellū p̄dū suor̄ oppri
mit **I**taq; adiutorū tuū ad me inclina . me
iudicans de inimicis meis qm̄ ego filius tuus sup
aspice et basiliscū ambulabo **Q**uapp̄ etiā ad
p̄tectionē meā & mētrore meore aspice . q̄ omē
q̄ voluisti & in impossibili ad p̄fōm duxi . & ita e
go sū in te & tu in me & mū sumus **I**temq; idē filius
ad p̄em̄ dicit **N**ūc memor esto q̄ plenitudo q̄
in p̄o fca est auferre nō debuit q̄ in p̄ncipio mū
di finē mūdi insep̄xisti . nec obliuionē edidisti
sicut illoz obliuisceris qui in p̄dicōem cadunt
& q̄ plenitudo gñationis hōm̄ q̄ in p̄mo temp̄e
& in p̄mo hōie p̄iūsa et fca est . nondū auferre et
in defaōnē nre debuit qm̄ in te nō fuit q̄ hōies
an̄ p̄ordinatū t̄p̄ in gñationibz suis p̄rent et
nō deficiēt **E**t aut̄ etiā cū hōiem creasti in te
f. in antiq̄ consilio hūisti q̄ oculis tuis videri fca
tua om̄ia pleni p̄videre et oīa vte disponere
nūq̄ cederet ab illo q̄ in te p̄ordinatū erat . & q̄
hō p̄ vllā tempanciā suā p̄ret ex toto aut
q̄ mūdus deficeret . usq; dū corp̄ meū in mem
bris meis . q̄ fideles mēbra mea ordinatā tua
sūt . videres plenū gēmare & p̄fōm in om̄ibus
hīs qui p̄ me in te confidunt et te colūt q̄ gem
ma in virtutibz dyuiscantes **Q** Deniq; cū

macule et horribiles gentes ut supradictum est
 facultates et possessiones ecclesiarum antiquas inua-
 dentes ad minuciam dele studium velut vulces
 et accipitres ea que sub alis et unguibus suis stit-
 gunt et cum eis panis populi omnibus modis in prima
 patre suore macata nec morte corporali prece-
 resistere in armis ceptauit. fortissima ventis ab
 aquilone cum maxima nebula et cum densissimo
 puluere veniens flatus suos domino iudicio contra illos
 emittere. ita ut gutta eorum nebula et oculi eorum pul-
 uere hoc modo impleantur. quatinus ferocitate suam
 deponentes. in maxima stupore quiescant. **Et**
 enim dimittas signa et miracula in christiano populo te-
 fraret sicut etiam cum moysi in columna nubis fecit
 et sicut michael archangelus ad defensionem christianorum
 contra paganos pugnavit. Ita ut filii dei in pro-
 tectione ipsius in eos veniant et victores illos per
 virtutem dei existant. **F**ilios quidem morte tradi-
 tes. alios vero de fimbriis suis eructes. **Quare**
 maxima turba paganorum christianos in vera fide
 tunc addet ipsi dicentibus. **D**eus christianorum deus
 verus est qui talia signa in ipsis fecit. **Et** et victo-
 res quos deus in defensione sua habuit dei lau-
 dabunt dicentes. **L**audemus dominum deum nostrum. vere
 enim magnificatus est in nobis quia in nomine ipsius
 victores existimus. **U**n et fortitudo nostra laus
 ipsius est. quoniam per eum tam inimicos ipsius quam nos
 superauimus. cum in eum fideliter credimus. **E**t cum

Dicent **R**atendam qđ dñica verba in euanglio
Exurgat gens paganorū qđtra gentē x̄anorū
sicut in nobis factū est. Quapp̄ adiacentes nob̄
ciuitates et villas destructas reedificem⁹. et
fortiores ac munitiores eas faciam⁹ qm̄ prius
fuerunt ne amō p̄ huiusmodi mala qđam ut mū
grati sum⁹. Et h̄ totis virib⁹ suis et om̄i s̄bā
sua fortiter et largit⁹ p̄plebit⁹. In illis ad dict⁹
impatores romane dignitatē a fortitudine qđ
p̄ romanū imp̄iū strenue tenebat descenden
tes in glā sua in bealles fient ita ut imp̄iū
in manib⁹ eorū dñi iudicio paulatim decessat
et deficiat. qm̄ ip̄i squalidi et trepidi et seruiles
et turpes in morib⁹ suis ep̄sistentes in omnib⁹
inutiles erūt. Et a p̄lo quid honorari vellent sed
p̄sp̄itate p̄p̄i nō querēt. Et ideo etiā honorari
et renari nō p̄tunt. Quapp̄ reges et p̄ncipes
multorū p̄p̄orū qui p̄us romano imp̄io subiecti
erāt. se ab eo sepabūt. nec vlti⁹ ei subiacentur
Et sic romanū imp̄iū in defecū disp̄getur. Nam
vnaq̄q̄ p̄uincia et quisq̄ p̄p̄l⁹ regē sibi tunc
q̄stituet cui obediāt. Dicens qđ latitudo romani
imp̄ij magis sibi om̄is fuit qm̄ honorē. Et p̄q̄
qđ imp̄iale ceptū h̄ mō diuisū fuit ut repare
potuit tūc etiā infida aptia honoris diuidet⁹.
Ad qđ enī nec p̄ncipes nec reliqui hominēs tā p̄p̄i
talis qm̄ s̄c̄laris ordinis in aplias nō vlla re
ligione tūc inueniet dignitatē nōis illius

imminuet illos q̄ magros et archiepos sub a^o
 noie in diuisis regionibz sibi pferent. ita etiam
 ut apliq̄ eo tpe dilatacione honoris pristine
 dignitatis attenuatq̄. roma et pauca illi adia-
 cencia loca vix etia tunc sub insula sua obtineat
 Haec ex pte p bellore mansione euemet. ex pte
 q̄ p comune consilio et consensu et spirituali et
 seculari poplo pferent. illis hortantibz ut q̄sq̄
 secularis princeps. regnu et populu suu nuntiat
 et regat. et ut cuq̄ archiepus seu alius spiritualis
 magr subditos suos ad virtutine discipline
 asingat ne demaxis malis illis affligantur
 quibz dno metu p̄ afflicti s̄. **H' sunt sadii re**
Et tunc itim iniquitas aliquatulu debilis ia-
 cebit. Interdu q̄ surge acceptabit s̄ iusticia
 in virtutine sua intim stabit ita ut homines
 diep illoze ad antiquas consuetudines et disci-
 plinas antiquore homi in honestate se q̄ntat
 et ut eas teneat et obseruat sicut antiqui illas
 tenere et obseruare consueuerat. **E**t etia tunc
 unusquisq̄ rex et princeps ac epus ecclesiastice
 dignitatis se ipm in alio castigabit cu aliu
 iustiam obseruare et honestate viuere videbit
 atq̄ unaqueq̄ gens correctione ab alia finnet
 cu illa ad bona pfect et ad virtutine surgere
 audiet. Aer q̄ tunc itim suavis erit et fr̄s terre
 utilis et hoies sani et fortes fient. In ipis etia
 diebz mlti pph̄e et plimi sapientes erunt. ita etia

occulta prophetarum et aliarum scripturarum sapientibus
tunc ad plenum pateant et filii et filie eorum prophetent
velut ante milia temporum predictum est. Et si in tali pietate
veritatis fiet ut accretis spiritus uisionis meis tunc
facere non possint. In eodem quoque spiritu illi prophetabunt qui
prophete secreta dei olim annuntiaverunt et in similitudine
doctrinae apostolorum. quorum doctrina super omnem intellectum
humanum fuit. **Tertium de usque ad mortem anime. De ipso**

Interim etiam tam multe hereses et tam plime turpitudi-
nes cum aliis malis ebulliant quae etiam animam in pe-
rimo adesse ostendunt. Ita ut homines eorum de die
dicant quod tanta erupna et tante immundicie pro-
prie non fuerint sed in diebus eorum appuerint. Et per hoc
in libro sciuntis descriptis manifestat. Quia dum
iustitia aliquando regnat. iniquitas illam obpugnat
et dum aliquando iniquitas regnat. iustitia illam confudit
quoniam mundus in uno statu nunquam permanet. Nunc autem
o homo qui vides quoniam super deum exterior per predictam vocem
tandem velut turbida et procellosa tempestas ap-
paret sed prope finem eiusdem medietate. ubi prefata li-
nea eadem vocem affixa est. Et demonstrat. quoniam iudicia
prophetis dei turbida et procellosa in diebus illis erunt
cum non pietate nec quiete catholice fidei in cordibus
mcredulorum hominum ita finem fortitudinis illius in qua
non viget inveniat sed ubi voluntas dei propter ipsam
ita quingit quibus in pietate et voluntate dei sit
quoniam mundus et ea quae in mundo sunt per potentiam
eius firmantur. Quia homines temporis illius sinceritate

atq; stabilitate vere fidei fugient. et a vobis dicitur
 tene. ad filium perditionis se convertet. et cum ecclesiis
 tunc instituta perturbans maximas prellas diu
 sitatis fidelibus ipsi resistentibus ingeret. Nam cum per
 multas tribulaciones que homines in inuasiombus alienarum
 gentium et in sometiis cum disione ipsorum pressi erant
 iam velud in quete residunt. cum repente multe
 hereses et multe inquietates ecclesiasticas digitaris ebul
 lient. *De quinto tpe antichristi*

Immunda quod mulier in eodem tpe immunda filium
 pariet. quoniam antiquus serpens qui adam absorbuat
 illum hunc modo cum omni turba sua inflabit. ut ut aliquis
 homini in ipso intret nec in eo esse possit. In abditis
 enim et in diuisis locis mutetur. ne ab hominibus cog
 noscatur. et in omnibus diabolicis artibus imbuetur
 et usque ad plenos dies etatis sue occultabitur. nec
 se per diuinitates que in se erunt manifestabit usque
 dum se plenum et superabundantem in cunctis iniqui
 tatibus cognouit. Ab initio autem ortus illius multa
 citania et milia gentium rectarum ordinationum
 ebulliet et ardens iustitia a veritate sua obtine
 brabit. et caritas in hominibus extinguetur. In eis
 quod amaritudo et asperitas ouetur. ac tante herese
 fient. ut etiam heretici errores suos aperte indubitate
 predicent et tanta dubietas et incertitudo in catholi
 ca fide remaneat. ut homines in dubio habeant que
 deum mouet. atque plura signa in sole et luna
 et stellis et in aquis et in ceteris elementis et crea
 turis apparebunt. ita etiam ut velut in picta

in portentis suis futura mala p̄nūciat. v̄ etiam
tanta tristitia hominē in illo tpe occupabit. ut
mori q̄ p̄ nichilo ducat. **Quia** autē tūc in catholica
fide p̄fecta erūt in magna ḡritia exspectabūt
q̄ deus ordinare velut **et** h̄tbulatōe hoc modo
p̄cedent usq̄ dū filij se suū ad ḡnā p̄tē ap̄iat
Et cū ille verba falsitatis et deceptionis suarū p̄
tulit celū et t̄ra ḡremescent et cathena mortis
iusticie q̄ paulo ad pedem eiusdē descendē fecit
ut sup̄ dōm est velut magno flatu veti tota t̄
p̄ nūc mouebit. qm̄ usq̄ ad idē temp̄ t̄cōtū
sa et t̄cōuulsa p̄manebit. Paulo quippe doctrina
suā multis m̄aculis t̄a fortit̄ corroborauit et
illā p̄fundissimis v̄bis tam honeste decorauit
ut etiā ad finē mūdi s̄ p̄ducat. q̄admodū et
h̄ eadē cathena ad p̄des iusticie q̄ ad finē mūdi
descendens demonstrat. **Ipe** q̄ p̄ ritatē in elena
cione sp̄s sui de s̄cō aduentu filij et de mortificō
cursu filij p̄dicōnis credentibz locut⁹ et dicens
Vie t̄ream n̄q̄ p̄ sermonē n̄q̄ p̄ eplām tamq̄
p̄ v̄s missam. q̄ m̄stet dies dñi. ne q̄ v̄s sedu
cat ullomō. **Quia** nisi venit discessio p̄mū et reue
lat⁹ sint h̄ p̄tē filij p̄dicōnis qui adūsar et
excolliūt sup̄ dē q̄ dī deq̄. a. q̄ colūt. ita ut in tem
plo dei sedeat ostendens se t̄p̄ sit deq̄. **h̄** finē in
tellect⁹ h̄mō accipiend⁹ est. **Vos** qui dei estis et
qui verbis eius creditis cauti estote ne in cordibz
v̄ris ullo t̄rore ḡcuiamini. neq̄ sp̄itali deceptione
neq̄ verbosa seductione neq̄ p̄ scripta velut ad

vos veraciter sint dicta quia assit dies ille qui conditor
 auctor abscondita cordium denudabit. **V**enite etiam
 ne quis per illusoria et fantastica faciat vos inducat
 ulla occasione in seductionem. **C**um nisi veniat tempus
 illud quod ecclesiastica sublimitas dissipabitur et quo
 vera fides gaudet quod discessio intelligit quod fiet
 in tempore scilicet filii tui nostri immunda existes. nes-
 cit a quo recipit et manifestata sunt ille qui hoc
 peccatum erit. quod per magnum suum totum peccatum infundit.
Et et summum peccatum existet. omnia peccata recitando
 et colligendo ac filius crudelissime perditionis
 qui totum in perditione manebit ea quod deo gratia sit
 homines docens. **A**d hoc etiam seductor humani generis
 ita inflammat quodammodo furem peritum ipse ce-
 pit cum deo filius esse voluit. **Q**uare etiam aduersan-
 tibus omnibus dominum tolerantibus et effecit se omnes caturam
 dominum se noverit et ut colat quod deus percipiens. **N**on
 credatis quia assit dies dominum si quo iudicabit orbem
 terrarum qui mundum suum accipiet. **S**cimus quod paulus
 spiritu sancto infusus ait. **N**am mysterium iam operum
 iniquitatis. tamen ut qui tenet non teneat donec de me-
 dio fiat. **N**unc suum intellectus huiusmodi accipienda est
Occulta suggestio iam in operibus hereticorum manifestatur
 in quibus per suorum iniquitatis iacula per-
 mittit veritate vere fidei opprimere volens et ideo ita
 mentione ac bono conamine studium hoc in fidei
 hominem tamen sit ut qui fidei apostolica et vere catholicam
 tenet nunc firma stabilitate teneat illam inq-

vulsam donec de medio illo qd mē ortū et de
fcm sui ē fiat qm tē tpa filij p ditione fides a
fortitudine sua declinās incuruata debilitabi
tur. **N**ā qui eccliaſtica in deo ſublimitate et fide
veram hē aliqū magnū tenet. qd p illa celeſte
regmū mōbit. **N**ū vō fidem nō hē nichil tem
qm in p ditione ibit et ſic etiā hō in medio p d
tis dei exiſtit. qd anq hō format⁹ ē. dē cāt
et poſtq hō corpali⁹ ſmet⁹ deus in virtute
ſua p ducat. **Q**uātuq hō ſtis qd fortitudo di
mitatis in lacū abyſſi p ieat. qd admodū in ve
hemētis aq̄s blumbū decidit qm inq̄tate con
ſtituē voluit. cū deus et verax et iuſt⁹ ſit. et mul
tū ſibi ſicem hāt. qd p ſepm etnālē ſubſiſtens
cūta ex nichilo facit. qm hōiem p mū ſup aue
iat. p aliū hōiem. ſ. anix⁹ eſtimat ſi poſſe per
ficē qd olim incepit. cū aduſus deū pugnad
tēptauit. **A** diablo quippe anix⁹ inſuſ⁹. cum os
ſuū ad aduſā doctrinā ut p dcm eſt appuerit
omnā que deus in antiq̄ et in noua lege q̄ſtu
erat deſtruet. et in eſtū et alia ſilia p cā nō eē
p cā affirmabit. **D**icit em qd p cā nō ſit ſi cū
caruē calefaciet. ſic nō hō ſi hō ab igne caleſiat
affirmās etiā qd viā aſtutatis p cēpta p igno
ranciā ſcū ſit qm cū hōmo alē calid⁹ alē frigi
duſ ſit. calore et frigore oporteat eos inuicē tem
pari. **E**t itū ad fideles dī. **V**ra lex continencie
q̄ mod nē q̄ſtituta ē ſ. qd hō calid⁹ eē nō de

beat in cuius spūm ignis est q̄ totū corpū
 mēdit. Quod iste grā nām suā frigidus ēē
 possit. Et quia vōc homo omitteret qm̄ carnē suā
 calefaceret. Nō em̄ ille qm̄ ingim̄ ēē vīm di
 atis. legē que sup̄ modū ē vobis dedit qz sic vi
 uē vōs iussit. Ego aut̄ dico vōs in hys duobz
 modis vidēz caloris et frigoris ^{quē} estote. atqz iuue
 vōs fouete et p̄dēm hōiem iusta p̄cepta vobis
 dedisse q̄s dēate. qm̄ qm̄uis iuberet ne hominēs
 mutuo se foueret. ipi tñ nām suā carnaliter
 coluerūt. Videte ergo ne iusta doctrina am̄
 seducam̄ qm̄ in me est q̄ facē possitis. Vel iō
 magr̄ vō non itā ḡpōes vobis posuit qz vōs
 ēē voluit sicut spm̄ qm̄ carne cooptū ē et qui
 nō opatur. cū nata caro hōm̄ sic creatū nō sit
 q̄ p̄ ignē infundit̄ et format̄. qz si filij hōm̄ sic
 nō crearent̄ possibilitatē opandi nō haberent.
 Vñ et vōs q̄ facis facite. Nā ille q̄ vōs p̄mū
 docuit vōs decepit et in nullo vōs adiunxit. Ego
 aut̄ vobis infundo ut vōs metip̄os agnoscatis
 et ut quid sitis agnoscatis qm̄ creauit vōs et
 totū in vobis sum. Que vero om̄ia opa sua alijs
 assignat̄ a seip̄o nichil loq̄tū. qm̄ de se nichil
 potuit. Et ego a me ip̄o loquor et p̄ me ip̄m
 oīa possū. Hys v̄bis et alijs filijs iste m̄fcl̄
 filij p̄dicationis. hominēs seducet docēs eos ut
 sēdm̄ ignē carnis gustū viuāt et oēm volū
 tatē carnis sue p̄ficiant. cū tā vety q̄ noua

lex hoies inuertet ita s ne castitatis mod' tñs
cendant. Et h' mō lucifer p illū iustiam dī ab
negabit atq' oē q' facē incepit. p ipm se posse
pficē putans Iordanē in os suū fluē estimat
ita ut baptisim' deinceps nō nominetur. si illū
retro sū abiciat q' admodū ipse q' baptisimū
abiecit est. Vñ sic dñando tñ mūm ppli sibi
subiugare putabit. ut filius dei p rñd mūm
fidelū ad opacem mū suū hāt. Prefatus q'
hō dī qm omnia mala pficiet et q' oīa illa fr'
ipm fident' et filius p'dicoms vocat' qm mors
et p'dicō ipi dñabunt'. atq' ut p'dm est p'usis
et nefandissimis modis multitudinē pplorum
seducendo sibi attrahet et se ut deū adorare
faciet. velut etiā iohēs sub ymaginē bestie sitatē
eius describens p ostensionē vitutis dicit Et
adorauerūt eā omēs qui habitant terram quorū nō
sūt s'pta nomīa in libro vite agm. Hinc q' sine
intellectu hoc mō de futis accipiendus est. Pm
corpe et mēte adorabūt bestiam iniquitatis qui
habitacionē cordiū suorū tremis reb' infigent
quorū nō sūt exarata nomīa signo s'citatō mētm
tate vite illig in cuius ore doli mētm non est
Quapp' in p'dicōe erit q'cuq' scripta h' p'dm
hōmīs ipm colendo adorabit et qui s'pta dubl'
in corde suo geret qui adeo expulso est qm a
se ipō eē voluit. Vñ et mors nominat' est q' vitā
fugit in q' nulla mortalitas inuenit'. s' q' oīa

diuificat. Et isti omnes q̄ huius filio p̄dicationis
 adhibent opa illius facientes. in libro vite agni
 nō s̄bent. qm̄ agnos istē v̄bū dei est. p̄ cuius v̄bi
 fiat. om̄is creatū p̄cessit. Diabls at̄ in veti et in
 nouo testamento sequētes se assidue hūit. In
 veti quidē p̄ baal. In nouo at̄ p̄ saduceos qui
 noui ip̄s in s̄m̄ate sūt q̄ legem dei q̄ radix
 iustie est in qua p̄iarche et p̄ph̄e latebūt cū
 sordibz baal p̄mū violauit. s̄ et illos q̄ p̄p̄a i
 nouo testamento cū saduceis resurrectoribz iustie
 abnegauerūt. q̄ p̄d̄e radice v̄m̄i euāḡlii
 est et f̄c̄is amoris xp̄i testimoniū ep̄st̄is q̄ p̄d̄e
 la baal ad saduceos fortit̄ q̄ruūt. Et tñ dēn̄
 h̄ctia ab istis p̄cedent qui cōditioni p̄me pul
 lutionis q̄d̄ dicent et error istorū p̄iorū p̄iore
 erit. qm̄ d̄m̄ in creatōe sua et in v̄uētibz aīabz
 ex toto negabūt. Om̄s ā ista infelicē bestiam
 vidēz p̄ditū hōiem adorabūt et fidē oīpotētis
 dei differentes dicent q̄ nil eis obsit si p̄cepta
 dei negligant. Et sic infidelitas eorū ad p̄fatu
 caput leopardi in p̄dicta cathena monile ap
 pens descendit q̄ an̄x̄m̄ defiḡt qui se deū re
 lut aurū caput noīans p̄ diabolicas artes
 et p̄ s̄asitacōes elemētōrū horrida p̄tēta et
 maximas tēpestates faciet p̄ q̄s om̄e malū
 eis im̄itet ut etiā antiqui serpes hōiez de
 capiēns. eū q̄ in capcione sua postmodum
 h̄ns libidine incendit atqz p̄ eandē scriptūz

per baptismum et per christi nomen magnifica
arte ita eos confundit ut ab illo discedere non
cupiant et ut secundum ipsum quemadmodum christum secundum
ipsum omnes vocent. **H**anc autem scripturam lucifer
in se diu habuit nec eam ulli hominum revelavit
excepto huic soli quem in utero matris sue totum
possedit. **Q**uare etiam omnem voluntatem suam se con
fidit per illum posse perficere. **S**ed idem perditus homo
aiam et quod vivet non a diabolo sed a deo habet ad et
ipse infelicissimus inquisitor antiqui seductoris que
via bona odit. vivit suum a deo accepit. **N**am deus
solus vita est et omnis angelicus et omne quod vivit per
ipsum movetur. quoniam ipse solus sine fine et sine initio
est. **E**t sicut lucifer in celo contra deum pugnavit
ita etiam per hunc perditum hominem in terra adversus
humanitatem filii dei certare temptabit. **E**t per scrip
turam hanc quod dominus creator est omnium negabit se ma
iorem illustracionem donore suus ostendere quod
christus filius dei in se credentibus contulit. **S**cripta
autem haec in nulla lingua prius visa vel iuncta est
quod lucifer eam in semetipso prius invenit nullam
ex celo profert quod homines seducat ne creatorem
suum agnoscant. atque per ipsum infideles homines
excludit. ut nequaquam aliud colant quam quod illi vide
bunt placeant studeant. **D**icit enim idem filius per dicio
nis quod sicut lignum absasum deponitur. quousque illud
proponat prius et ornet ut ab omnibus veniat. ita
quod homo natus honore careat quousque scripta ista

extollat^r qm̄ maior salus et victo^r in xp̄i sit
 qm̄ in aetate hoīe fuit. **E**t deus omēs conat^z
 eiusde^r scripturē cū auctore suo destruet. **S**crip-
 tura a quā dedit spūs sc̄s nō p̄t̄sibit. **C**ūq^z
 hys falsis signis ex om̄i gñe homī ad se col-
 ligit cepit. sancti et iusti in magno timore
 gaudent. **E**t ego qui sū recordabor quo
 p̄mū hoīem formaui et quali mō omia opa
 quib^z lucifer ḡtra me pugnatur^z eet p̄uidim^z
 atq^z quō sc̄s virtutes aduers^z illū pugnade
 signauim^z. q̄admodū in enoch et in helia se-
 a quos de gñe homī qui toto desidio michi
 adhaeserant elegi. **E**t cū nouissimū t̄p̄e osten-
 dam quatin^z testimū illor^z duor^z testum
 q̄fident^z homīes recipiat. **N**ā in mistio modo
 eos docebo et opa homī eis manifestabo ita ut
 illa faciant q̄ corporali^r viderūt. **E**t sapientiores
 sc̄ptis et sermomb^z sapientia^r sint. **C**ū enī ab
 hominibus corporali^r separati sūt omīs timor et
 tremor eis ablat^z est. ita ut cōmittūt oīa que
 cū eos sūt sufferant et ego in secretis locis absq^z
 oī lesione corporis eos seruo. **E**t cū filius p̄ditio-
 nis p̄uersa^r doctrinā suā euomet. **I**stos eadē
 vis p̄ q̄ prius ablati de medio homī fuerāt
 q̄ inūcto reducet et q̄ dū cū hominib^z in terra
 morabūnt^z sp̄ p̄ quadraginta dies reficiet^r
 q̄admodū filius meus xl^r dieb^z t̄nsactis esu-
 uuit. **I**stos autē fortes et sapientes caput

capitulum in prefata cathena monilio iusticie de
monstratu significat. **Q**uoniam si capitulum fortis e
et ut in altum ascendit sic ipse in portu mea for
tes erunt in altitudine miraculorum meorum elevati
ita ut fallacia signa illius vis signis istius delu
dantur. **U**n et ob nimiam virtutem miraculorum istius
ex omnibus populis homines ab ipso erunt vobis coram
credentes atque ad motum quod eis filius perditionis
insueti cum audenti fide velud ad quatuor punctis
ita etiam ut occisores eorum per nimiam multitudinem
occisos diminuat taceat quod multitudo sanguinis
eorum sicut vinus effundet. **Q**uoniam tandem cum filius
perditionis hos duos de societate vobis non blandi
tibus nec nimis superare poterit non signa non mira
cula eorum obscurare. sublebit eos crudeli mar
tiris quod summa et memoriam eorum de terra penitus
delevi. quatinus ne ullus hominis sit in terra
qui ei deinceps audeat resistere. **T**unc ut super dictum
est aureo mure brevis munitio quod in prima ecclesia
ocasi sunt per veram fidem. in martiribus istis qui
in novissimo eorum occidunt ad plenitudinem per
fectionis sue perducet quod hoc tempus omnia
gaulcas et omnia devorans lupo quod in libro sanctius
describit designat quod ut lupo in rapacitate
sua quicquid potest devorat. et in tempore illo fideles qui
in filium dei credunt absorbentur. **Q**uoniam etiam
filius dei ad premium dicitur ut prefatum est. **I**am me
fatigat quod ordinatio tua per carnem indutus

sum q̄ mēbra mea videlicet illi q̄ sacramēto
 baptismatis m̄ adhaerant . nē a me recedant
 et q̄ in irusione diaboli illusione radit ad
 filiū p̄ditionis audientes colunt **E**x quibz tñ
 lapsos recolligo rebellē vō et in malo p̄seueran-
 tes abicio p̄m̄ qm̄ ego filius tuus sum vide ea
 caritate qua me in mundū misisti et q̄stidū vul-
 nera mea quibz p̄cepto tuo hōiem redem̄ et
 illa t̄ ostendo quatinus et tu illos miseraris quos
 redem̄ neqz p̄mittas eos de lib̄ vite deleri . s̄
 p̄ sanguine vulnerū meorū ip̄os in p̄m̄ia ad te
 recollige . et ne ille q̄ et incarnatōem et passionē
 mea illudat eis in p̄ductōe dicitur . **E**rgo mū-
 omēs hominēs q̄ antiquū serpentē deserūt et ad
 creatore v̄m̄ redire desideratis . attendite q̄
 ego filius dei et hōis . p̄m̄ meo vulnera mea oste-
 do p̄ vobis v̄m̄ et vos eadē genia v̄a q̄ mul-
 totes ad vanitatem iniquitatis et turietatis inclina-
 tis . ad p̄m̄ meū qui vos creavit et q̄ vobis spi-
 ritulū vite dedit in puritate fidei flectite
 p̄cā v̄ā **E**cce p̄lemt̄ q̄ sitentes ut vobis q̄
 in afflictione tam corp̄is qm̄ aīe estis . ma-
 nū suā fortem et humilē porrigat q̄tinus
 a diabolo et ab om̄i malo vos liberet **E**cce filius
 ad p̄m̄ loq̄r et mēbra sua illi q̄ndit ac illa
 castigat ut vō capiti suo adhaerant ne p̄dicio
 p̄m̄ ac nouissimi p̄ditoris ea absorbeat **V**o-
 cāntesqz em̄ om̄p̄ p̄f̄ p̄ius opibus hominū

110
vritatē. filius eius ip̄i vulnū ostendit videlicet
ut p̄ illa hominibz qm̄ ip̄e corpe suo nō pepit
q̄m̄q̄ ouis qui ei ablata fuerat in sanguine eius
retrahētur. **¶** Itaqz etiā eadē vulnera ip̄i tū
dū ap̄ta p̄manebūt qm̄ dū h̄o h̄o in mūdo
manēs peccat. **¶** Quapp̄ 2 idē filius dei ab homi-
bus requirit ut genua sua ad omnipotentē
p̄rem suū flectat quociē iudicia eius p̄mē-
tur quatinus p̄ vulnera sua q̄ in carne passus ē
2 q̄ p̄ ip̄ius semp̄ misereat. eos ab om̄i malo
liberet. **¶** Postq̄ autē enoch et helias p̄ filium
p̄ditiōis mortē corpalem subierunt sequaces
illius multū gaudebūt qm̄ eos defecisse vidēti
¶ Et demde cū sp̄e vite eos suscitauit ac susu-
m nubes sustulit. gaudiū illorū in timorē 2
in tristitiā ac in magnā admiratiōem vertitur
¶ Nam p̄ resuscitatiōem 2 subleuatiōem istorū ego
sem̄p̄ p̄babo q̄ resurrectio 2 vita mortuorum
nulla repugnatiōe incredulorū gradia possit
qm̄ eo die cū elemēta tū quibz h̄o peccauerat
purgabunt̄. h̄ q̄ de morte resuscitet̄ atqz i ma-
iore claritatē qm̄ p̄uq̄ creatus sit p̄ penitētiā
q̄ deo optime placet restituat̄ q̄ sicut ovis co-
pago hominē p̄ p̄ditiōem mouet ita et ip̄e cū
lugubri voce p̄mē celū mouet ac dñm cū dñe
nūm ex toto laudat. **¶** Tūc antiquus serpens p̄
resuscitatiōem istorū in maximā irā q̄ mouebū-
tur 2 p̄ditiū hominem in estimatiōem illā ducit

fil. p̄ditiōis

ut thronum suum de quo expulsus est possideat
 quoniam per hanc resurrectionem prefatorum virorum et meo-
 rum filii dei in hominibus ideo delectat. **E**t in semet
 ipso loquitur dicens. **I**n hoc filio nunc magis pluri-
 faciam quam dudum in celo fecisti. et omnem voluntatem
 meam per ipsum complebo. **N**am hunc volentem me de-
 a homo resistere non valebit. scioque et cognosco
 quod superari non potero. **I**tem et in omnibus victor ero. **E**t
 deinde idem filius predicationis multitudinem populi qui
 vocabit ut gloriam suam manifeste videant cum ce-
 los adire temptabit. ita etiam ut siquid catho-
 lice fidei in ecclesia iniquisum remanserit per ascen-
 sionem ipsius ex toto tabescat. **E**t cum astante populo
 et audiente superioribus elementis precepit ut eum
 suscipiant ad celum eundem. **V**erba fidelis mei pau-
 li implebuntur quod spiritu reditus repletus dicit. **E**t tunc
 revelabitur ille iniquus quod dominus ihesus interficiet spiritu
 oris sui. **H**uius sine intellectu huiusmodi accipienda
 est. **E**o tempore demerabitur ille filius iniquitatis et
 eum mendacem fuisse omni populo apparebit. cum pre-
 sumptione ad celos ascendendi arripuit quoniam
 ipsum in presumptione dominator et salvator populi
 qui filius dei est. occidet. et hoc fortitudine illa
 faciet. quod ipsum verbum patris existens totum orbem ter-
 ram iuste iudicabit. **C**um enim iste filius predi-
 cationis diabolica arte se suum extulit divina
 virtute devictus atque fetor sulphuris et picis
 eius suscipiet. ita etiam ut astantes populi ad pre-

Diaboli montium fugiant. Tanto quippe error huius
videntes et audientes occupabit ut diabulo et filio
eius abrenuntiantes ad veram fidem baptismi conuer-
tantur. Quare antiquus serpens attonitus in semet
ipsum fridens dicit et nos confusi sumus. Ammodo
hoc nobis ita subiungere non valebimus quod
admodum actenus fecimus. Et omnes in filium
dei firmiter credentes flebili atque laudabili
voto deum laudabunt. velut per dilectum et veridicum
testem meum scriptum est. Nunc facta est salus et
virtus et regnum deo nostro et patri eius quia
propterea est accusator fratrum nostrorum qui accusabat
illos contra conspectum dei nostri die ac nocte et ipsi
intererunt illum pro sanguine agni et pro verbo tes-
timonium sui et non dilexerunt animas suas usque ad
mortem. **H**ic sane intelligamus hoc modo accipiendum
est. Nunc diabolo deuicto et filio eius antiquo prostra-
to facta est superna dispositione salus. nulla
diabolica pericula metuentes et virtutes illa omni-
gerens et regnum omnibus dominans. quod sub regi-
mine dei nostri sunt et patris inuicibilis christi. scilicet
filii eius quod verum sacerdotem super salutem anima-
rum constituit. Nam propterea et accusator primasus
sumus et insidiator nequissimus illorum videlicet qui
filii dei velut nos existentes supernam heredita-
tem nobiscum habebunt qui accusabat illos di-
uersis suggestionibus ipsius consencientes. coram
intuitu summi creatoris et iudicis. Et hoc tam

in spitali q̄ in sclari tūsgressione om̄ tpe
 faciebat qm̄ hō semp peccat **P**rimū em̄
 plū angli q̄ q̄tra dñm pugnauit uolens
 p̄ dñm ē. deus uiat. 2 in illo vltimū plū
 q̄ cū ip̄o fāurus erat p̄uidit cū filiū ei⁹ de
 icat 2 cū ip̄m p̄ illū q̄fudit 2 ip̄i qui deū
 uerant q̄fiterentur uicerūt illū. cū ei nō cō
 senserūt p̄ sanguinem agni p̄ quē redempti
 sunt 2 p̄ quē etiā ip̄i plūmas adūsitates
 in corporib⁹ suis sustinentes victores exite
 rūt 2 p̄ verbū 1. doct̄na qm̄ testificatus est
 est in catholica fide q̄ etiā ab illo vbo se ex
 tendit p̄ q̄ om̄s creaturę p̄cesserūt **N**ec di
 lixerūt aiās suas eas in corporib⁹ suis reti
 nētes s̄ ad mortē corp̄m suō p̄cedē fecerūt
 cū corpa sua tempali morte 2 plūmis passi
 omb⁹ subicerent. ubi etiā easdē aiās oīp̄o
 tenti deo reddiderūt **M**artires em̄ vsq̄ ad
 mortē cucurrerūt 2 p̄us qm̄ filiū dei nega
 rent passiomib⁹ se subicerent sicut etiā abel
 2 ppl̄e cetiq̄ martires qui vsq̄ in nouissimū
 diem p̄ deo occisi sūt ut testimoniū filio dei p̄
 hiberent q̄ etiā ip̄e in voluntate p̄us sanḡ
 nē suū pro ip̄is fuderit **I**taq̄ bellū filij p̄di
 nomis h̄ mō finitū est nec ip̄e demceps mil
 la cultum appellat cōn̄ gaudete qm̄ in celo 2
 in tra h̄itacionē h̄etis **N**est casū am̄ glia
 dei amplificabitur

Et utinam de celo audiu vocē verba ista me
docente. Nunc deo sit laus in ope suo. Hōmne
videlicet p̄ aug. repacōe. maxima p̄lia i t̄ia
fecit et quē sup̄ celos eleuare dignatus est ut
simul cū anglis faciat ipius in uirtute illa
qua uerq. deus et uerus hō est laudet. **E**t ip̄
om̄p̄r deus paup̄culā feminē ad formā per
quā hanc s̄pturā h. dedit oleo mis̄rie sue
ongē dignetur qm̄ ip̄a absq. om̄i securitate
uuit nec etiā sciam s̄pturā q̄s sp̄s sc̄s ad i
structōem eccl̄e p̄posuit et que uelut murus mag
ne ciuitatis s̄. h̄. **A**die em̄ natiuitatis sue
in doloribz infirmitatū q̄i uen illaq̄ata ē ita
ut in om̄ibz uenis medullis et caribz suis q̄i
muis doloribz repletur. **N**ecdū t̄n dissolu dno
placuit qm̄ p̄ cauernā rōnalis aīe q̄dam mis̄
ticia dei sp̄itualiē uidet. **H** aut̄ uisio x̄nas ei q̄d
hōis ita p̄t̄nsit ut ip̄i p̄ eā multa fatigacōe
sepe q̄moueat. **A**liq̄ t̄n t̄pe leuiq. aliq̄ d̄p̄ssus
infatigacōem infirmitatis laborat. **O**m̄ etiam
mores a diuisis moribz hōm̄ alienos h̄. q̄ad
modū infans cuiq. uene nōdū ita plene sunt
q̄t̄m̄q. mores hōm̄ discernē possit. **I**p̄a em̄ cū
inspiracōe sp̄us sancti officialis existit et de oī
tempestate infirmitatis ei ita infixa est s̄ de
aere et de vento et de pluuia. q̄ p̄plethionē de
aere h̄. ut neq̄q. securitate in se carnis h̄e
possit. alioquin inspiracō sp̄s sc̄s in ea h̄itaret

nō valeret. **E**t sp̄s magna vi pietatis sue eam
 interdū ab hac infirmitate. q̄i uoce cuiusdam
 refrigerij a morte suscitāt. quatinus officialis
 cū inspiracōe sp̄us sc̄i in h̄ seculo uiuere possit.
Amp̄e autē deus qui sem̄ fatigacōem passionis
 eiusdē hoīs cognouit. gr̄iam suā in ip̄a ita p̄
 ficē dignetur ut pietas eius in hoc gl̄ificet^r
 et cū aīa eius de hoc mūdo migrauerit. ad eter-
 nā gl̄iam ab eo clementer suscipi et coronari
 gaudeat. **E**t liber uite q̄ scriptura vbi dei est
 p̄ q̄ om̄s creatā appuit et q̄ om̄ uitā scdm̄ vo-
 luntatē et in p̄is uelut in se p̄ordinauit. exspi-
 raui. hanc sc̄pturā p̄ nullā doctrinā hūane
 sc̄e. **E**t p̄ simplicitē et indoctā femineā formā
 ut sibi placuit mirabili. edidit. vñ nullq̄ hom̄
 tam audax sit ut vbius huius sc̄pturę aliq̄ augē-
 do apponat vel minūdo auferat. ne de libro
 uite et de oī b̄titudinē q̄ sub celo ē deleat^r. ne
 forte p̄ exscribacōem l̄rę vel d̄cōis quę p̄
 inspiracōem sp̄s sancti simpli p̄ lata sūt. fiat.
 Qui ā aliter p̄supserit. in sp̄m sc̄m peccat.
 vñ nec h̄ nec in futuro sc̄lō illi remittet^r. **A**lūc
 ut in laus sit oīpotenti deo in om̄ibz opibz suis
 an̄ eū et in eū qm̄ ip̄e p̄m̄ et nouissim̄ ē.
Verba at̄ hec fideles deuoto cordis affcū p̄cipiat
 qm̄ p̄ illū qui p̄m̄ et nouissim̄ est. ad utili-
 tatē credentiū edita sunt. **I**tem de an̄o q̄
 lib̄ stauas d̄i q̄i sc̄re uias q̄ sp̄s sanctus in
 libro illo p̄ os sc̄e h̄ldegardis loq̄r^r de om̄ibz

artibus fidei et de omnibus sacramentis ecclesie et adue-
tu antipopi et tota vita eius et fine uite mani-
festis dicit omnibus prophetis

Transamus homicida filius scilicet perditionis in breuissimo
tempore veniet velut cum iam dies abscedit sole in oc-
casu occidente videlicet cum nouissimo tempore
iam cadit et multum tenore suum deserit. Hoc autem
testimonium o fideles mei audite et illud deuote
ad cautelam vestram intelligite ne vobis nescien-
tibus tunc illius perditionis repente veniens in vni-
uersam infidelitatis et perditionis vos precipitet. Vnde
vos armate et ad pugnam validissimam hoc modo
fidelissimis munitionibus premuniti vos preparate
Cum enim tempus illud aduenit quod istenequissimus
deceptor horribili appetit. Hanc illa que istum nulla
tem in mundum ciuitatem a puericia sua in puellari
etate diabolicis artibus plena vias in deserto
abiectionis nostre nefandissimos homines emittit et
Ibi peritibus suis cum nescientibus nec illis cum quibus
moratur cum scientibus quoniam diabolus illuc cum ut per-
suadet et ibi cum secundum voluntatem suam decipiendo co-
ponit quoniam angelus sanctus sit et id illa ab hominibus se separat
ut tanto facilius celari possit. Vnde etiam aliquibus
sed tamen paucis vultis nequissimo latente fornicati-
onis occulte commiscebitur et in tanto studio tur-
pitudinis cum illis se polluit velut angelus sanctus
feruore puritatis illius eam perficere iubeat. Et sic in
feruentissimo ardore fornicationis illius filium
perditionis concipiet. Et lucifer. Serpens videlicet

antiqua turpitudine ista delectatur. coagu-
lacionem hanc. iusto modo iudicio artibus suis
totam in ventre matris possidet. Et ille peditore
de ventre matris sue pleno diabolico spiritu egre-
diente. Deinde illam consuetam fornicationem deu-
tat et apte stulto et insipienti populo dicitur. quod virum
non habet. nec patrem infantis sui sciat. fornicationem autem quam perpetravit sanctum dicit. unde et
populo illam sanctam putat et noiat. Sic filius peditio-
nis diabolicis artibus usque ad forcioram etatem
nutritur. semper noto sibi populo se subtrahens.

Ex epla scē Hilari ad treuenses de tpe sēdē

Magistri et prelati relictis iusticia dormiunt.
Contra vocem hanc de celo dicentem audiui. O
filia syon corona de capite tuo inclinetur et pal-
lulum dilacionis diuiciarum tuarum et immuetur
ac in primum munus restringeris et de regione ad
regionem expelleris. Quia potentes enim homines plu-
rimas ciuitates et claustra dissipanda sunt. Et pri-
ncipes dicent. Subtrahamus ab hys iniquitate
quod totum mundum in ipsis subuertit. Et vidi et au-
diui hec pericula et restrictiones regionibus et claus-
tris per peruariationem obediencie et aliorum precepto-
rum et legalium constitutionum occurrere. Et vidi quod
enim in hominibus peruariationibus aliqui deo adhaerent
et ad ipsum anhelant quodammodo in tempore helie factum
est. Huiusmodi cum magno honore persistunt et velut
holocaustum dei habentur quia a malis recesserunt
ut noe et loth. Et hec eadem purgatio

in hoc mulieb' tpe in modico maioret & pte
maior fiet. **¶** Deinde virile tempus veniet. in quo
bella & p'ha ex iusto dei iudicio erunt. **¶** Et h' mu-
liebre tpe tñ diu nō durabit. qm̄ diu huc usq;
p'stat. Tūc iusticie & iudicia dei surgent et
disciplina ac timor dei in p'plo erit & iusti et
boni hoies in spūali p'plo fient. q' tñ in paruo
mō p' hūilitatē manebūt & in p'mā auctorā
sicut hēmitē reuertent' et h' etiā m'tiore p'titorū
faciūt tpm̄ q' sibi adu'sa fuisse p'spexerūt. Et
hoies stulticiā lasciuorū more tūc nō habebūt
more pudorē. **¶** Et tristitiā de ignotis t'pibz susti-
nebūt q' reuertura sūt. Et tūc fortes viri surgēt
& p'habunt. & omnia vetā et noua s'p'turā ac
omēs sermones p' spm̄ scm̄ effusos colligēt et
intellcm̄ eorū sicut momle cū p'ciosis lapidibz
ornabūt. **¶** Hos et p' alios sapientes plim̄ se-
culares boni erūt et sancte uiuēt. **¶** Hoc autē stu-
diū s'citat'is sato nō auerset. s; diu durabit q'
h' omnia p' errās temp' fient. ubi multi mar-
tyres in fide erūt. **¶** Nā vñ p'liator h' faciet. q'
m'tiū & finē opm̄ suoz in hys q' spiciat quatin'
errāt p'plo in hoc resistat. **¶** Ip̄e namq; p'phetis
p'mū q'stitiuit velut caput. sapientes velut o-
culos. doctores velut os. sicut etiā p' verbū dei
oīa facta sūt. Et q' deinde reliq' mēbra. s; fide-
les bona opabuntur ut dcm̄ est deus in finim
eorū caput ponet. i. intellectui eorū p'phiam ap̄i

et Tunc et principes catharici et tympana in eorum
 nam et in tristitia revertentur. quod ad modum filii israel
 fecerunt cum capti fuissent. Post hec omnia spiritualia
 sine tedio et sine defectu conformabuntur et homines
 pupillam unius libri inspicient. Et tunc vires et
 fortitudo ac sanitas in populo fient. quia unus phar
 tor aeris suavitatem replebit ac etiam vividitate
 contritum producet ne fideles corpe et anima in erran
 ti tempore deficiant. Istud autem usque in errans tempus
 ita perdurabit in quo fidelis populus ad mortem quasi
 ad epulas festinabit. Et et tempus hoc erroris huius
 modo tenebitur usque dum illud deus in gratia et mi
 sericordia ac in zelo suo discuaat. **Ex Epistola**
sancte Hilarii ad Eugenium papam quando
Tranis celebravit consilium in consilio sancti Hilarii
recepti sunt et canonizati

Nunc utinam dicat tibi o Eugeni qui es lux vivens
 in superis et in abisso lucens. ac latens
 in abscondito audientium cordium. ipsa scriptura
 hanc ad auditum me suscipientium et fac illam
 viderem in succo suavis gustus et radice ramore
 et volans folium contra diabolum et vires meum
 Laue ne spernas huiusmodi mysteria dei quia sunt necesse in illa
 necessitate quod abscondite latet et quod nondum aperte
 apparet. **Ex libro epistolarum de quibus pleonem et vitulum**
clericorum et monachorum designati sunt

Hec duo genera hominum illorum qui pleonem et per
 vitulum designati sunt aliud quidam genus

homines ad se trahunt quod ipsi querosos vocat quod
plurimum ad dominum in moribus suis vane. quod quietate
potius quam ratione diligunt et opera sua cum poas
temeritatis agunt de prelatibus suis sic dicentes
Cuius sunt et quod sunt isti. et quod sumus et quod sumus nos
Et quoniam sic agunt pseudo prophetis similes sunt et quod
non recte diiudicant quod deus populum suum constitue
rit vos ergo qui dominum timetis audite spiritum domini
ad vos dicentem. Hi super dicta mala a vobis au
ferre et vos metipsos a diebus tribulationum illarum
purgate cum timore dei et vnde vos fugabunt et
in terram locum humilitatis et paupertatis vos que
rent ne amodo in tanta latitudine permaneat
quanta actenus fuistis quodammodo etiam veterem
legem deus a consuetudine sua in spirituale
vita mutavit et ut vnaquodque potest constituat
ad utiliora purgavit. Nunc vos magni supra
dictos homines scilicet quos in ordine vestro corripite
et corrigite. quod plurima pars eorum nec in die nec in
nocte operatur. quod nec deo in seculo ad perfectum serui
unt et eos ab ignorantia sua excitare velud
bonis pigmentariis ortum suum ab inutilibus
herbibus purgat. In vobismetipsis audite secundum
ordinem vestrum prudentes et iuste intelligentes
ne iniuste iudicetis

Et ego paupercula ac indota feminea for
ma quando bestiam vidi cuius facies et
antiores pedes similes vris erant et cuius reliqua

corpus similitudinē bovis ostendebat. excepto
 q̄ posteriores pedes eius similitudinē pedū asini
 habebat et q̄ cauda cavebat. Tria autē cornua in
 capite habebat quorū duo similitudinē cornuum
 bovis habentia iuxta aures erāt. tertium vero in me-
 dio frontis existens. cornu capricorni affimi-
 labat. Facies vero eiusdem bestie ad orientē. pos-
 terior vero pars ad occidentē versa erat. Et sic in-
 telligendū est. Bestia h̄c cuius facies et anteriores
 pedes silēs visō sunt. quosdā homines bestiales
 mores latentē h̄ntes ostendit. quiquidē mansue-
 tudinē verborū p̄ferūt. si in exemplis vestigiū
 suū ubi ante ad virtutē mittere deberent
 temeritatē et duriciā ac perversitatē demonstrat.
 Cuius reliquū corpus similitudinē bovis ostendit
 excepto q̄ posteriores pedes eius similitudinē pedū
 asini h̄nt et q̄ cauda caveat. quā idē homines iugū
 dei ut bos se ferre silant. cū tū in subsaptibz
 exemplis mores asini qui sub pondere cadit in
 se manifestant. nec se caudā h̄re demonstrant q̄
 in ip̄is deficit. Et q̄ dñs iubet hostiā cū cauda
 offerri. s̄ qm̄ bonū q̄ in humilitate et paupertate
 incipunt ad finē beatitudinis nō pducunt. Et
 autē tā cornua in capite h̄z quorū duo similitudinē
 cornū bovis h̄ntia iuxta aures s̄ in hoc tūc
 vitas homī in principali commercio stantes desig-
 nat. Ita q̄ duo effigiem in agō dñico laborā-
 tū et verbo dñi auditū plenitud simulat. Ter

cu vero in medio frontis existens cornu capri
cornu assimilabat^r qm hoc in fortitudine fidu
cie sue spirituales homines istos demonstrat qui in
squalore capri altitudinem illam in qua nulla
tenet^r pman^r possunt ascendere fatagunt In hac eni
altitudine cetos homines spirituales . ut pharisei
publicanos spiritus et velut viles despicunt . et
etiam officialibus quibusdam causis regionum se adiu
gunt quatinus p illas alias duobus ordinibus seu
armibus meliores et excellenciores habeant^r et ut eam
altitudinem scitatis ascendere p cetis videantur
Nam et salari sollicitudinem se adiungunt et multipli
ce locupletacione comprehendunt velut totam terram
laboribus suis curant . ac p hanc latitudinem divi
ciarum plus quam deberet capiunt in similitudine quod
iuvenis huius facientes illud cum filiis dei dixerit
quod quidam huius venderet et daret pauperibus . et ille
abijt merces . quod et divicias sibi . et vitam eternam
simul habere volebat . quod difficile erat ut fieret
Homines enim isti celum et terram simul habere volunt
quod impossibile est quod homo in carum^r et viciis
quoniam in comprehensione et possessione divitiarum absque
superbia elacionis et absque appetitu voluptatis ne
quod stare possunt Sicut etiam impossibile esset
quod homo in carum^r viciis aliam montis staret
et tempestatu validi venti quassatus non caderet **A**mo
re quod huius et timore non habent . quod egenus huius . qui
manum suam ad auxilium et ad elemosinam porri

git s̄ m̄stulticiā a s̄m se iuoluūt qui magnis
om̄ibus onerari se patit̄. quosq̄ sub eodē onē s̄ut
cūbit qm̄ iugū sp̄italis vite & sollicitudinem
s̄c̄i h̄c̄e volunt. s̄ m̄ ip̄is stare nō possunt et
idcirco ut a s̄mis cadūt & facies eiusdē bestie
ad orientē. postior ā p̄e eiusdē ad occidentem
uersa est. q̄ cū attendē sp̄italem vitā vident.
s̄c̄ari q̄ m̄herent m̄hor p̄dicos anglos imita
tes qui m̄ semetip̄is q̄fidentes de celesti gloria
conauerūt *Item de querfione*

Sicut m̄ tribz p̄sonis vnq̄ est deus ita etiā
m̄ h̄is t̄bus ordm̄bz p̄diciō vna etiā est
cuiq̄ fundator ille ē. qui plantator om̄i honore
Excuq̄ enī ille nō plantauit hoc statū nō potit̄
v̄n illa institutio qm̄ ip̄e nō instituit i magnis
illusiombz decidz. Quō. Quia d̄s h̄ nō planta
uit q̄ ad sup̄iora cū flatu sup̄bie ascendē temp
tant. nec alioribz suis subia volūt hoc ibi est
vbi m̄or ordo sup̄ maiore ordm̄e q̄ de antiquo
consilio p̄ncipaliū magis m̄ voluntate m̄dati
q̄stitutz est. se eleuac̄ q̄tendit *Ex eplā sc̄e. h̄. ad
Conradū regē q̄ fuit antecessor Frederici Imperatoris*

Qu m̄ quadā p̄te a deo te audis t̄pa m̄ qu
bus es velut m̄ mulibz p̄sona leuia s̄ut
et etiā m̄ ḡtaria iusticiā q̄ iusticiā m̄ vinea
d̄ni destruere temptat. se m̄clmāt post ista
v̄ro peiora t̄pa venient m̄ quibz v̄r iustite
flagellabunt̄ & m̄ quibz catholicis thronis

in errore mouebit^r. et ideo nouissima corpe peca
uer in morte p blasphemie erit. tunc et h dolor
in uinea dñi fumi gat. Et propter hec fortiora pōibz
tpa surgent. in quibz iusticia dei aliqñtū er
getur ac in quibz in iustia spitalis ppli ad eue
dū notabit^r. Et tñg uocam^r et exacerbam^r ad con
tinuam acut^r nondū audebit^r. Et dñi alia tpa
instabit^r in quibz diuicie etatē dissipant^r ita
q etia spitalis pplis relut a lupis lacub^r. et q
de locis et de pñia sua expellent^r. vñ plim illorū
ad solitudinē tñsibunt paupem uitā i multa
gtricioē cordis demceps hñtes et sic de hñiliter
seruientes. Remma etē h tempa ad iustiam dei
st squalida. sēpñcia uō ad eandē iustiam st tedio
sa. Et q dñi supueniet ad iustiam se ad mo
dicū erigent. Que ā pñcia surgent. qñ uisus
cūcta diuident ac diuicias sibi p malū agred^r.
Et q illa fecutur. signū uirilis fortitudinis of
tendent. ita etia q omēs pignētarij ad pñmā
auctorā iustie cū timore et reuerēdia ac sapia
cuorēt et q pñcipes gcordiā unānt^r habebūt
qñ vñ pñator ead. relut repillū q errācia tpa
marmoz corpe eleuantes. q deus destruet
et epñmabit scdm q nō nouit. o rex t dñi.
tu hō audies tempm a uoluptate tua qpsce et
te corrige qñm ad tpa illa pñificatū remas
in quibz de factis tuis āplius nō erubescas
**Ex hac uisione ppendi pñ quare pñdite tri
bulacōēs euemant**

// factis

In lecto egritudine diu iaces. Anno dñice mē
 nationis m̄c lxx. vidi vigilans corpe 2 aīo pul
 cherrimā ymaginē muliebri formā habentem
 que electissima in suauitate 2 carissima in dele
 cīs tante pulchritudinis erat q̄ ea humana
 mēs nequaquā q̄phendē valeret 2 cuius statura
 a terra usq̄ ad celū p̄tingebat facies q̄ ipius
 maxima claritate effulsit 2 oculis suis in ce
 lū aspexit. Candidissima etiā veste ex albo
 serice induēbat ac pallio p̄ciosissimis lapidibz
 s̄ smaragdo saphyro badois q̄ 2 margaritis or
 nato circūdabat. calciamenta ex omichmo cē
 pedes hñs. **E**t facies eius puluere aspsa erat
 2 vestis eius in dextro latere scissa fuerat atq̄
 pullū eius eleganti pulchritudine amiserat
 2 calciamenta ipius supius demigra erat 2 ipa
 vire magna 2 lugubri in altitudine celi clama
 bat dicens Audi celū q̄ facies mea sordidata
 est. 2 terra luge. q̄ vestis mea scissa est. abisse
 cōtremisse q̄ calciamenta demigrata sūt. Vulpes
 foucas hñt 2 volucres celi mēdos. ego autē ad
 uitorē 2 q̄solatorē nō hēo. nec baculū sup̄ quē
 mēbam 2 a quo sustentor. **S**icm̄ dicebat
Ego in corde patris latui. q̄usq̄ filius hoīs quibz
 vnguitate q̄ceptus est 2 natus sanguinem suū
 fudit q̄ etiā cū eodē sanguine me filii dispensa
 uit 2 dotauit quatinus in p̄uā 2 simplici rege
 neratōe sp̄s et aque. q̄ctos 2 q̄ramatos a

Ipsum serpentis regenerare. **M**ultis autem mei
videlicet sacerdotes qui faciem meam facere debent
velut aurora rubere. vestemque meam ut fulgorem
choruscare ac pallium meum ut preciosos lapides
radiare calciamentaque mea ut candorem fulgere
faciem meam pulvere consperserunt et vestem meam scinde-
runt palliumque meum umbratum fecerunt et calciamē-
ta mea demiguerunt et quod me ubique ornare debu-
erat me in omnibus destituerunt. **N**am faciem meam
per hoc sordidant. quod corpus et sanguinem sponsi mei
cum magna immundicia lascivie more suorum mag-
naque spurcicia fornicationis et adultorii et pes-
sima rapina auaricie vendendo et emendo quicquid
inconuenientia tractat et accipit atque tantum pro
de contumoluit. Velut si infans in lutum ante por-
tos poneretur. Sic enim homo cum deus ipsum de limo
terre fecit in faciem eius spiritum dei vite inspirauit
morem vero et sanguinem suum est ita etiam eadem virtus
dei oblatione panis et vini et aqua super altare ad
verba sacerdotis divinitate invocantis. in verum
carne et in verum sanguinem christi videlicet sponsi mei
transfert. **Q**uia tamen per cecitatem hanc quam homo in casu
de cecatus est. homo carnalibus oculis videre non potest
Fixura namque vulnerum sponsi mei veteres et ap-
ta est quam diu vulnera putore patebunt. **I**taque
vulnera populi sacerdotes qui candidam faciem et in
candore servare debent in nimia auaricia su-
a de ecclesiis ad ecclesias discurrētes grammat

Vestē q̄ meā p̄ hoc scindūt qm̄ p̄ uauicatos
 legis et euangeliū ac sacerdotū suū sūt. **E**t pal
 lū meū in hoc obfuscāt q̄ p̄cepta q̄ eis insti
 tuta sūt p̄ omnia negligūt. nec ea in abstine
 tia velud in smaragdo nec in lauitate elimo
 smarū velut in saphyro. nec in alijs iustis bo
 nis opibus quibz deus velud alijs ḡnibz ge
 mare honoratur bona uolūtate et p̄fecto opere
 implent. **E**t et calciamenta mea sup̄is demōnt
 qm̄ ip̄i nec uia nec dura nec aspsa iustie itia
 hnt nec bona exempla subditis suis prebent
 tū in subitq̄ in calciamentis meis q̄ in scrueto
 mō candore uitatis hēam. falsi quippe sacer
 dotes in semetip̄is decepti sūt qm̄ honorem
 sacerdotalis officij sine ope hēre uolūt q̄ ē nō
 p̄t q̄ nulli merces n̄ p̄missio laboris ope dabit̄.
Ubi autē grā dei hōiem tangit ibi ip̄m opari
 ut mercedē accipiat facit. **C**elū itaq̄ uiuos
 dolores qui hominibz gēuayst pluat multat dei
 ac totā t̄rā nebula obtegat. ita qd̄ uindicta
 tes ei⁹ et auescant et ornamenta ip̄ius fusta fi
 ant. **A**bissus q̄ gēuayst. qm̄ in uolū et
 dolore cū celo et cū t̄rā in furore mouebant̄.
Primates em̄ et temerarij ppl̄s sup̄ uos o sa
 cerdotes q̄ me hactenq̄ neglexistis nauent
 et abiciant et fugabūt ac diuicias uicis uo
 bisq̄ auferet q̄ eo q̄ temp̄ sacerdotalis officij
 uū non attendistis et de uobis dicit **A**dul

teros istos et raptores ac plenos omni malo ab
ecclia abiciamus et in hoc fidei obsequium deo se ex
hibuisse voluit quod etiam pro vobis polluta esse
domini in scriptura dicit Quare fremuerunt
gentes et populi meditati sunt inania Ustiterunt
reges terre et principes conuerterunt in unum Uiam pro
missione dei super vos in diuicijs suis fremere
incipiet. plume gentes et multi populi de vobis
meditabuntur inania cum sacerdotale officium res
trud et oscurum vram quod nichilo reputabit
Ihis assistent in eiusione vram reges terre cum
suis rebus inhiabunt Et principes qui vobis
dominabuntur conuerterunt in consilio quoniam vos de ter
minis suis expellat qui innocentem agnum a
vobis per pessima opera fugastis Et et audiui
vocem de celo dicentem Imago hec ecclesia de
monstrat Quare tu homo qui ista vides et
audis plangencia verba Hi sacerdotibus qui
ad regendum populum dei et docendum constituti et
ordinati sunt. per Quibus cum apostolis deum
est Ite in orbem vniuersum et predicate euangelium
omni creature Cum enim deus hominem creauit
sem creaturam in ipso signauit quod admodum in
puro loco membrane tempus et mens totius anni
describitur et ideo deus hominem nominauit sem crea
turam Et item ego paupercula feminea forma
gladium euaginatam in aere pendente vidi cuius
acies altera ad celum altera ad terram versa erat

et gladius iste sup spitalicem pplm extendebat
 q̄ pphā olim p̄nderat cū ammirando dicebat
 Quis sūt hī qui ut nubes volant & q̄ columbe
 ad fenestras suas Isti em̄ qui de t̄ra elati & de
 gmm̄i p̄lo sepati. sc̄e viuere. ac in colūbina
 simplicitate more. ēē debuerūt nūc p̄m in
 moribz et in opibz suis sunt Et vidi q̄ gla
 dius iste quedā loca spūaliū homī abscedebat
 q̄admodū iherusalem post passionē dñi absa
 sa est Et tamen ea d̄ vidi q̄ plimos emoratos
 puros ac simplices sacerdotes in adūsitate ista
 sibi deus obseruabit. velut helie respondit vbi
 dicebat q̄ reseruass̄ sibi in israhel septē milia
 virorū quorū genua nō sunt mēuata baal Ne
 aut̄ merem̄guibilibz ignis spūs sancti cor ad
 meliorem partē quertamini vobis infundat̄

Simen

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DUSSELDORF

Ioan Thoma

Qui qui habet

omnibus dei

habere ois

illi beatitu

dom fructu

et congru

dom pui p

et per fide

magnum di

et ut m

et possit m

magnum ma

et est qu

in pmpale

et in illa b

et in illa b

et in illa b

et in illa b

et in illa b

et in illa b

et in illa b

et in illa b

et in illa b

et in illa b

et in illa b

et in illa b